Riskid

Downloaded 21.07.2026

Viimane uuendus 24.11.2025

Sisukord

Kõik riskid **3**
Sõjaline oht **3**
Vaenulike eriteenistuste tegevus **6**
Taristu sabotaaž **9**
Küberohud **11**
Äärmusluse levik **15**
Korruptsioon **17**
Rahapesu ja terrorismi rahastamine **19**
Massiline ebaseaduslik sisseränne **22**
Massiline korratus **24**
Äkkrünnak **26**
Üleujutus **28**
Metsa- ja maastikupõlengud **30**
Epideemia **31**
Loomataud **34**
Ulatuslik elektrikatkestus **37**
Ulatuslik sidekatkestus **40**
Piiriülese levikuga tuumaõnnetus **42**
Õnnetus ohtlikke kemikaale käitlevas ettevõttes **44**
Õnnetus kiirgusallikaga **47**
Õnnetus raudteel **49**
Õnnetus lennuvahendiga **51**
Ulatuslik merepäästesündmus **52**
Ulatuslik merereostus **55**
Plahvatus **57**
Hoonetulekahju **59**
Varingud **61**
CBRN intsident **63**
Varem hinnatud riskid **65**
Organiseeritud kuritegevus **65**
Transpordiõnnetus sõiduteel **67**
Laevaõnnetus **68**

Kõik riskid

Ava kõik

Julgeolekuohud
Sõjaline oht
Vaenulike eriteenistuste tegevus
Küberohud
CBRN intsident
Äärmusluse levik
Massiline ebaseaduslik sisseränne
Massiline korratus
Äkkrünnak
Taristu sabotaaž
Korruptsioon
Rahapesu ja terrorismi rahastamine

Keskkonnaohud
Epideemia
Loomataud
Üleujutus
Metsa- ja maastikupõleng
Ulatuslik merereostus

Õnnetused ja teenusekatkestused
Ulatuslik elektrikatkestus
Ulatuslik sidekatkestus
Plahvatus
Varing
Hoonetulekahju
Õnnetus ohtlikke kemikaale käitlevas ettevõttes
Õnnetus kiirgusallikaga
Piiriülese levikuga tuumaõnnetus
Ulatuslik merepäästesündmus
Õnnetus lennuvahendiga
Õnnetus raudteel

Viimane uuendus 24.11.2025

Sõjaline oht

Ohuhinnang: Eesti otsese sõjalise ründamise oht on 2025. aastal ebatõenäoline, kuid Venemaa poliitika meie suhtes püsib vaenulik ja vastandumine lääneriikidele jätkub. Hoolimata tohututest kaotustest Vene relvajõud kasvavad, sõjast saadakse õpituvastusi, hoogsalt arendatakse muu hulgas droonitehnoloogiat. Eelmise riskipildiga võrreldes ohuhinnang muutunud ei ole.

Ukraina-vastase sõja taustal valmistub Venemaa pikaajaliseks konfliktipotentsiaaliga vastasseisuks NATOga, mis keskpikas perspektiivis eeldab ka läänepiiri tugevdamist täiendavate üksustega. Venemaa sõjaline retoorika, agressiivsus ning valmidus kasutada sõjalist jõudu oma eesmärkide saavutamiseks on viimase 15 aasta jooksul järjepidevalt kasvanud.

Peaaegu kindlasti selgitab Putini sellist eesmärgipüstitust teadmine, et kaotajaid Venemaal ei austata, ning ainuüksi mainekaalutlustel tuleb tal sõda lõpetada tulemusega, mida on võimalik võiduna serveerida. Seega on Kremli režiimi juht jätkuvalt motiveeritud leidma sõja jätkamiseks vajalikke vahendeid, vaatamata algselt planeeritust palju suurematele kuludele ning sõja üha kasvavale hinnale Venemaa jaoks.

Kreml on valinud pikaajalise vastasseisu tee ning otsustanud jätkata täiendavate ühiskondlike ressursside mobiliseerimist nii relvajõudude suurendamiseks kui ka sõjaväereformi eesmärkide saavutamiseks. Juhul kui Venemaal õnnestub jätkata sõjaväereformiga planeeritud väekoondiste moodustamist, siis seisavad Eesti ja NATO lähiaastatel silmitsi pikaajalist sõjalist ohtu kujutava Venemaa väehoiakuga. Kui sõda Ukrainas lõpeb Venemaa jaoks soodsatel tingimustel või sõjategevus külmutatakse, on peaaegu kindel, et Eesti piiridel hakkab olema alaliselt rohkem Venemaa relvajõudude üksusi kui enne 24. veebruari 2022. aastal.

OHUD

- ✓ Venemaa Ukraina-vastase täieulatusliku agressioonisõja neljandal aastal on Eesti ja Venemaa suhted ettearvatavalt madalseisus ning puudub perspektiiv, et need lähiaastatel paraneksid. Venemaa eesmärkides ja tegevuses Balti riikide suhtes ei ole otseselt uut lähenemist, kuid kasvanud on Venemaa ohutaju regioonis toimuva suhtes.

- ✓ Venemaa näeb, et pärast agressioonisõja algust ning sellest tingitud Rootsi ja Soome liitumist NATOga on tema strateegiline positsioon Läänemerel nõrgenenud ja pikaajalised riskid kasvanud.

- Läänemerel on Venemaa vaatest olulisteks potentsiaalseteks riskideks Kaliningradi ühendusteede blokeerimine ja Soome lahe sulgemine laevaliiklusele, mis nõuavad nii ennetavat tegevust kui ka potentsiaalsete vastumeetmete väljatöötamist.

- Ühe aasta jooksul formeeriti Eesti lähiümbrusesse nii armeekorpus kui ka motolaskurdiviis, mis näitab Venemaa relvajõudude võimet luua suhteliselt lühikese ajaga suuri väekoondiseid. Kokkuvõttes kasvatab Venemaa oma relvajõudude isikkoosseisu nii nominaalselt – presidendi ukaasiga relvajõudude ametikohtade arvu suurendades – kui ka reaalselt värbamise teel.

- Venemaa sõjaliste kulude maht riigieelarves lööb aasta-aastalt rekordeid. 2025. aastaks on koos siseturvalisuse kuludega ette nähtud juba ligi 18 triljonit rubla ehk 40% föderaaleelarve kogumahust. Samal ajal on selgeid märke, et riigieelarvest pärit rahavoogude toel hüppeliselt kasvanud sõjatööstuse toodangu maht on saavutanud oma lae.

- Ukraina sõja õppetundidest ja kogemusest lähtudes on Venemaa valitsus otsustanud tagada tehnoloogilise ja tööstusliku valmisoleku droonitehnoloogia mastaapseks kasutuselevõtuks. Riiklik drooniarenduse projekt koos Ukraina sõja kogemusega tõenäoliselt tagab Venemaa relvajõududele tugeva positsiooni droonitehnoloogia rakendamisel pikas perspektiivis. Pärast aktiivse sõjategevuse lõppu Ukrainas rakendab Venemaa peaaegu kindlasti droonisõjast ning Lääne õhutõrjevahendite võimetest ja nõrkustest saadud kogemust jõudude ülesehitusel Eesti ja NATO piiride ääres.

- 2025. aasta septembris toimub Venemaa-Valgevene sõjalis-strateegiline ühisõppus Zapad-2025. Viimati toimus selline mastaapne õppus 2021. aastal (Zapad-2021). Eelnevatel aastatel on küll toimunud Venemaa mere- ja õhuväekeskseid suurõppuseid, näiteks eelmisel aastal toimus suurõppus Okean-2024.

TEGEVUSED

- NATO on defineerinud Venemaa kõige tõsisema ja vahetu ohuna NATO-le. NATO peab olema valmis viivitamatuks kollektiivseks kaitsetegevuseks kogu alliansi territooriumil. Eesti sõjaline kaitse põhineb iseseisval kaitsevõimel ja kollektiivkaitsel. Eesti on Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) ja Euroopa Liidu (EL) liige ning arendab tihedat koostööd liitlaste ja teiste rahvusvaheliste partneritega.

- Eesti jätkab iseseisva kaitsevõime ja täiendavate väevõimete kiirendatud arendamist. Valitsus kiitis aprillis 2025 heaks riigikaitse investeeringute lisaprogrammi KILP ning suunab riigikaitsesse kuni 2029. aastani keskmiselt 5,4% sisemajanduse kogutoodangust.

- Eesti, Euroopa Liit, NATO ja globaalsed partnerid avaldavad Ukrainale tugevat toetust ning annavad sõjalist abi, kuniks Ukraina on võitnud Venemaa algatatud täiemahulise sõja. Vabariigi Valitsuse

- otsusega antakse 2024–2027 Ukrainale sõjalist abi igal aastal 0,25% SKP-st, mis tuleb kaitse-eelarvest.

- Soome ja Rootsi liitumine NATO-ga tugevdab Läänemere piirkonna julgeolekut. Eesti osaleb aktiivselt uue ning usutava heidutuse tagava regionaalse julgeolekulahendi kujundamisel.

- Riigikaitse laia käsituse raames panustab Eesti kaitsmisse kogu ühiskond. Eesti riigikaitse eesmärk pole mitte ainult võimalikku konflikti võita, vaid seda ka heidutuse teel ära hoida – see on kõige tõhusam ja odavam viis riigi kaitseks. Laiapindne riigikaitse suurendab kogu Eesti ühiskonna vastupidavust ja valmidust mis tahes kriisideks. Seega on laiapindsel riigikaitsel ka heidutav efekt, kuna see annab võimalikule agressorile sõnumi, et Eesti puhul on tegemist vastupidava riigi ja ühiskonnaga.

Ava kõik

Loe veel

Eesti rahvusvahelises julgeolekukeskkonnas 2025, Välisluureamet avaneb uues vahekaardis
Käitumisjuhised evakuatsiooni korral, Päästeamet avaneb uues vahekaardis
Eesti riigikaitseline areng, Kaitseministeerium avaneb uues vahekaardis
Eesti riigikaitse 2026, Kaitseministeerium avaneb uues vahekaardis
Riigikaitse arengukava 2017–2026 avalik osa, Kaitseministeerium avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Vaenulike eriteenistuste tegevus

Ohuhinnang: Vene eriteenistuste hübriidtegevuste agressiivsus on küll suurenenud ja võib aasta jooksul muutuda, kuid otseselt riigi julgeolekut ohustava sündmuse asetleidmine on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Oht Eesti põhiseaduslikule korrale tuleneb jätkuvalt peamiselt Venemaa agressiivse välispoliitika eesmärkidest. Et neid eesmärke kiiremini saavutada, üritab Kreml lõhkuda Lääne ühiskondi sisemiselt ning pingestada Lääne väärtusi kaitsvat rahvusvahelist koostööd. Venemaa strateegiliseks eesmärgiks on oma mõjuvõimu suurendamiseks lõhestada NATO ja EL-i riike, võimendades mõjutustegevuse ja valeinfokampaaniatega erinevaid riigisiseseid ja rahvusvahelisi probleeme, õõnestades Eesti ja meie liitlasorganisatsioonide usaldusväärsust, polariseerides kogukondi ning õhutades vastuolusid riikide ja rahvaste vahel.

Eesti suunal üritab Venemaa saavutada oma eesmärke peamiselt venekeelse kogukonnaga manipuleerides. Erilist tähelepanu pööratakse vene emakeelega noortele. Vaenuliku mõjutustegevuse tõkestamine nõuab senisest enam nii riigisisest kui ka rahvusvahelist teadlikkust mõjutuskatsetest, -viisidest ja -kanalitest ja sellega kaasnevatest ohtudest ning ka oskust mõjutustegevust ära tunda ja ohtude eskaleerumist ennetada ja tõkestada.

2024. aastal oli Venemaa nõrgestatud lõhestuspoliitikas üheks läbivaks narratiiviks lääneriikide süüdistamine venekeelsete elanike väidetavas massilises ja süsteemses diskrimineerimises, sealhulgas õigusrikkumisi sooritanud Vene kodanike kinnipidamiste ja elukohariikidest väljasaatmiste politiseerimine. Need ei ole Kremli propagandas uued taktikalised võtted. Samalaadseid süüdistusi kasutas Kreml ka varem, et mõjutada Balti riikide sisepoliitikat ja survestada neid rahvusvaheliselt. Rahvusvahelise maine ja usaldusväärsuse kahjud ning sõja tõttu kehtestatud sanktsioonid on Venemaa haaret Euroopas piiranud.

OHUD

- ✓ Venemaa eriteenistused jätkavad täiemahulise sõja algusest alanud agressiivsema värbamistegevusega. FSB-l on tänu Venemaa külastamiseks vajalikele viisataotlustele ja piirikontrollile hea ülevaade Venemaale saabuvatest isikutest. Piiri ületamisel kontrollib FSB sageli inimeste sideseadmeid, et nende sisu kopeerida. Lisaks sunnitakse inimesi kirjalikult teada andma ja allkirjaga kinnitama, kas neil on tuttavaid (Eesti) riigiteenistuses, millised on nende seisukohad Euroopa Liidu ja Ukraina kohta ning kas tuntakse kedagi, kes on Ukraina poolel seotud otsese sõjategevusega.

- ✓ Venemaa eriteenistused on aastakümneid kuritarvitanud demokraatlike riikide akadeemilise mõttevabaduse põhimõtet ning seda oma luure- ja mõjutustegevuses küüniliselt ära kasutanud. Võõrriikide kodanike vastu Venemaa ülikoolides tunnevad huvi kõik Venemaa eriteenistused – jälgitakse praktiliselt kõiki rahvusvahelisi teaduskoostöö projekte ning Venemaale ülikoolide juurde tulevaid üliõpilasi ja õppejõude.

- ✓ Hiina ja Venemaa ideoloogiline ja meediakoostöö on muutunud tihedamaks ja fokuseeritumaks. Kahe riigi meediakoostööd koordineeritakse kõige kõrgemal poliitilisel tasandil ning prioriteetseimaks peetakse uudiste edastamise valdkonda, mille üheks väljundiks on Ukraina sõja Venemaale soodsas valguses kuvamine Hiina avalikus inforuumis.
- ✓ Hiina Kommunistliku Partei (HKP) jaoks on eriline roll rahvusvahelisel haridus- ja teaduskoostööl,

- tihendamaks suhteid Hiina ja teiste riikide ülikoolide vahel, nii et sellest saaks eelkõige kasu Hiina innovatsioon ja tehnoloogiaarendus. HKP näeb just haridust valdkonnana, kus Hiinal oleks rahvusvahelise koostöö kaudu võimalus saada juurdepääs Lääne teadmistele.

- Hiina riigiettevõtete Eestisse tehtavate investeeringute puhul tuleb arvestada riigiettevõtete tugeva politiseerituse ja HKP sidemetega. Hiina Kommunistlik Partei saadab välismaal asuvatesse Hiina riiklikesse ettevõtetesse regulaarselt parteirakukeste tööd inspekteerivaid töögruppe. See tähendab, et mida rohkem on Eestis Hiina riigiettevõtteid koos strateegilist kompetentsi omavate eraettevõtetega, seda suurem on risk muutuda Hiinast tehnoloogiliselt sõltuvaks.

- Tänapäeva tehnika pakub küll palju võimalusi luureinfo kogumiseks, kuid kõige vanem meetod – luurata inimeste abil – toimib endiselt ja on jätkuvalt enim levinud. Vaenulikku spionaaživõrku meelitatakse tavapäraselt riigiametnikke, poliitikuid, ärimehi, ajakirjanikke, teadustöötajaid, sõjaväelasi, arvamusliidreid, aga ka sportlasi ja noori.

- Pärast Kremli kontrollitud infokanalite piiramist Eestis on Kremli mõjutustegevus liikunud sotsiaalmeediasse. Üha enam näeb süvavõltsinguid ning manipulatsioone tehisaru ja algoritmidega. Sotsiaalmeedia on aina enam mõjutamas seda, kuidas me maailma tajume ja millisesse infovälja algoritmide manipulatsioonid meid suunavad. Nii võib infotarbija eksida propaganda kõlakambrisse või valede miiniväljale, sest aina raskem on esitatud infot kontrollida.

TEGEVUSED

- Hübriidohtude suhtes vastupanuvõime (kerksuse) suurendamiseks on jätkuvalt vaja avarat (laiapindset) julgeolekukäsitust, mis eeldab eri tegevussuundade ja poliitikavaldkondade ning avaliku, era- ja kolmanda sektori panust (sh kogukonna ja üksikisiku tasandil) ning koordineeritud koostööd. Sealjuures tuleb sisejulgeoleku vajadustega arvestada eri poliitikavaldkondade arendamisel ka edaspidi.

- Vastukaaluks Venemaa agressioonile Ukrainas ning selle eriteenistuste aktiivsusele Euroopa suunal on Lääs saatnud Venemaa diplomaatilistest esindustest välja sadu diplomaatilise kattevarju all töötanud luurajaid, millele on viimasel ajal lisandunud teadlaste, ärimeeste ja teiste elukutsete esindajatena esinenud luureohvitseride arreteerimised.

- Ühiskonna kerksuse suurendamisel on lisaks sisejulgeoleku strateegilisele arendamisele oluline roll ka Eesti haridus- ja lõimumispoliitikal ja riigi kommunikatsioonisõnumitel, mille kaudu toetatakse ühiskonna eri rahvusgruppide paremat sidusust ja ühiseid väärtusi, omavahelist head läbikäimist, riigikeele oskust, ühise inforuumi laiendamist ja tugeva jagatud riigiidentiteedi tekkimist. Seeläbi maandatakse kõikide muude riskide kõrval ka julgeolekuriske. Oluline on jätkata senistel põhimõtetel toimivat ja hästi läbimõeldud haridus-, rände-, kohanemis- ja lõimumispoliitikat ning arendada strateegilist kommunikatsiooni ja ohuteadlikkust.

Ava kõik
Loe veel
Eesti rahvusvahelises julgeolekukeskkonnas 2025, Välisluureamet avaneb uues vahekaardis
Luurevaldkonnad ja ohud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis
Programm„Kindel sisejulgeolek 2025–2028“, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis
Siseturvalisuse arengukava 2020–2030, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis
Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis
Käitumisjuhised sõjalise konflikti korral, olevalmis.ee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Taristu sabotaaž

Ohuhinnang: kriitilise taristu tahtlik sabotaaž järgmise kahe aasta jooksul on vähe tõenäoline, ent allveeühenduste kahjustamise intsident järgmise kahe aasta jooksul on tõenäoline. Seega on oluline planeerida selle kaitsmiseks tegevusi kiirendatud tempos ning tegeleda vajalike regulatiivsete korrektuuride ja täiendavate kaitsemehhanismide rakendamisega.

Kuna Lääne toetuse ja abi katkemine on Venemaa jaoks Ukraina alistamise peamine eeltingimus, on Kreml otsustanud panuseid tõsta ning käivitanud lääneriikide, sealhulgas Eesti vastu sihiliku sabotaažikampaania. Vene eriteenistuste juhitud kampaania peaks Moskva arvestuste kohaselt külvama hirmu ja segadust ning lääneriigid otsustavalt Ukrainast eemale tõukama. Samuti on Kremli eesmärk otseselt häirida ja lõhkuda Ukrainale mõeldud sõjalise ja tsiviiltoetuse tarneahelaid.

Terve 2024. aasta jooksul nägime Euroopas Venemaa sõjaväeluure GRU instrueerimisel toime pandud süütamisi, vandalismiakte, sabotaažiakte või nende katseid. Venemaa püüab hübriidoperatsioonide abil Euroopat destabiliseerida ning õõnestada kollektiivset tahet Ukrainat toetada.

Kuigi tõenäoliselt ei õnnestu Kremlil käimasolevat sabotaažikampaaniat vastasseisus Ukraina ja

Läänega eduks konverteerida, ei saa Lääne poliitiline kogukond ega laiem avalikkus Venemaa intensiivistunud vaenutegevusest mööda vaadata. Võimalike valearvestuste ja kampaania vägivaldse loomuse tõttu kaasneda võivate tõsisemate kahjude, sealhulgas inimkannatanute risk on selleks lihtsalt liiga suur. Seepärast on Lääne seisukohalt kriitiline välja töötada adekvaatsed vastumeetmed, et heidutada Moskva varjatud tegutsemisvabadust ning edasist võimalikku veelgi riskialtimat vaenukäitumist.

OHUD

- Kuigi enamikul juhtudel jäävad sabotaažikatsed omistamata ning mõnel juhul osutuvad õnnetusjuhtumiteks, on lääneriikides täheldatud Venemaa sabotaažikatsete tõusu. Mõttekoja CSIS-i andmeil on Venemaa rünnakute arv aastatel 2023–2024 peaaegu kolmekordistunud. Merealuste ühenduste puhul on veealune kaabel või torustik vaid üks osa terviksüsteemist. Haavatavateks osadeks on lisaks veel kaablite ja torustike maismaa ühenduspunktid ning juhtimissüsteemid. Hiinal ja Venemaal on küll võime merealuseid sidekaableid kiiresti ja odavalt lõhkuda, ent seni ei ole tahtlik sabotaaž uurimises tõendamist leidnud. Venemaa varilaevastiku alused on vanad ning tavaolukorras need utiliseeritaks. Nende meeskonnad on vähese kogemuse ja väljaõppega ning sageli ka hooletud. Lisaks taristu lõhkumisele kujutab varilaevastik ka võimalikku keskkonnakatastroofi ohtu.

- Veealuste kaablite kahjustamised on ka tulevikus meie vetes võimalikud. Kõik Läänemere-äärsed riigid teevad aktiivselt koostööd, et laevaliiklust ja aluste tegevust jälgida, võimalikele intsidentidele kiirelt ja otsustavalt reageerida, süüteo tahtluse kohta tõendeid koguda ning lõhkumiste toimepanijad vastutusele võtta.

- Venemaa on agressorina näidanud, et energiataristu on ühiskonna vastupanuvõime ja moraali langetamisel ründeobjekt. Lisaks on taristu vastu suunatud rünnakustrateegiate osadena levinud ka küberrünnakud. Küberrünnakutega suudetakse andmevooge oluliselt häirida, häkkides võrguhaldussüsteemidesse, mida eraettevõtted kasutavad kaableid läbiva andmeliikluse haldamiseks.

- Elutähtsa taristu omanikud peavad füüsilist ja digitaalset vastupanuvõimet hoidma ja tugevdama. Jätkuvalt külastab arvestatav hulk elutähtsa teenuse osutajate töötajatest regulaarselt Venemaa Föderatsiooni, kuigi Eesti riik soovitab seda täielikult vältida.

TEGEVUSED

- Majandusjulgeoleku nurgakiviks oleva energiajulgeoleku parandamisel astuti 8. veebruaril 2025 ajalooline samm, kui Balti riigid ühendati lahti Venemaa ja Valgevene elektrisüsteemist ning sünkroniseeriti edukalt Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga.

- Kriisivalmidust tuleb hoida ja pidevalt treenida, sest agressorriigist koordineeritud hübriidrünnakute oht taristule on jätkuvalt olemas. Elutähtsa taristu omanikud peavad füüsilist ja digitaalset vastupanuvõimet hoidma ja tugevdama.

- Elutähtsa teenuse osutajad peavad teenuse toimepidevuse tagamist planeerima, riske hindama ja koostama plaane toimepidevuse taastamiseks. Samuti on elutähtsa teenuse osutajatel kohustus kontrollida olulisi ülesandeid täitvate töötajate karistusandmeid. Elutähtsa teenuse osutajad peavad lisaks teavitama elutähtsat teenust korraldavat asutust elutähtsa teenuse planeerimatust häirest, katkestusest või selle ohust.

- Kaitsepolitseiamet on lisaks tavapärastele tegevustele partnerina aidanud suurendada elutähtsa teenuse osutajate teadlikkust, et osataks märgata ja teadvustada oma haavatavusi, mis on seotud tarneahelate, turvalahenduste puuduliku järgimise, nõrga küberhügieeni või töötajast tulenevate sisemiste ohtudega.

- Euroopa Liit ja NATO on intensiivistanud kriitilise taristu, sealhulgas veealuse taristu kaitse alast koostööd pärast Venemaa Ukraina-vastase täiemahulise agressioonisõja algust. Praeguseks on Ühendkuningriiki NATO mereväejuhatuse (MARCOM) juurde loodud NATO kriitilise merealuse infrastruktuuri turvalisuse merekeskus, samuti on loodud NATO ja Euroopa Liidu kriitilise infrastruktuuri vastupidavuse töörühm jt koostööformaadid. Kuna nimetatud koostöö valdkond on suhteliselt uus, tuleb selle toimimiseks järgnevatel aastatel konkreetsed võimed veel luua.

Ava kõik

Loe veel

Eesti rahvusvahelises julgeolekukeskkonnas 2025, Välisluureamet avaneb uues vahekaardis

Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis

Julgeolekuohud Balti riikide merealuste ühendustega seotud kriitilisele taristule, Sisekaitseakadeemia avaneb uues vahekaardis

Elutähtsad teenused, kriis.ee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Küberohud

Ohuhinnang: Eesti riigi kaitsevõimet, sisejulgeolekut, rahvusvahelist suhtlust, elutähtsaid teenuseid ja riigijuhtimist oluliselt mõjutava küberrünnaku õnnestumine lähima kahe aasta jooksul on tõenäoline. Küberrünnakud toimuvad pidevalt, kuid tulenevalt kaitsemeetmetest ei ole need seni avaldanud olulist mõju. Võrreldes eelmise hindamisega on ohu realiseerumise tõenäosus kasvanud.

Üldine küber- ja julgeolekuohu tase maailmas on selgelt tõusnud, mis omakorda on mõjutanud kogu ühiskonna valvsust. Ründajate eesmärgid on muutunud mitmekesisemaks: lisaks rahalist tulu otsivatele küberkurjategijatele annavad küberruumis varasemast rohkem tooni ka poliitiliselt motiveeritud ründajad.

Tehnoloogia areng pakub ründajatele järjest rohkem võimalusi, mida kasutavad ära nii majanduslikku kasu jahtivad küberkurjategijad kui ka häktivistid ja riiklikult toetatud küberrühmitused. Kõiki sektoreid varitsevad sarnased küberohud, olgu nendeks teenustõkestusrünnakud, õngitsused, lunavara, tarneahela turvalisus või muud. Seda on ajendanud nii teenuste suurem sõltuvus digitaalsetest lahendustest kui ka tööjõu vähendamine automatiseerimise tõttu. Mida automatiseeritumaks muutuvad teenused ja mida nutikamaks muutub meid ümbritsev keskkond ja tehnoloogia, seda haavatavamad on need teenused ka küberrünnakutele.

Euroopa Liidus ja ka teistes riikides on Venemaa küberohustajad võtnud sihtmärgiks rünnakud kriitilise taristu, sh tööstusautomaatikat kasutavate sektorite vastu, kuna nende kaudu on võimalik otseselt mõjutada reaalset maailma. Tööstusautomaatika süsteemide vastu suunatud küberrünnakutel võivad olla laastavad tagajärjed, mis ulatuvad seadmete kahjustamisest kuni elutähtsate teenuste ulatuslike häireteni.

Küberrünnete eesmärk võib olla rahalise kasu saamine, teenuse kättesaadavuse mõjutamine, küberluure, andmevargused, aga ka andmete või isegi taristu hävitamine. Selleks kasutatakse rünnatava objekti kompromiteerimist (nt kasutajakonto ülevõtmist, pahaloomulist ümbersuunamist, pahavara levitamist/hoiustamist), kättesaadavuse mõjutamist (nt teenustõkestusrünnakud meedia vastu), pettusi (nt õngitsust, finantspettusi) ja pahavara levitamist (nt lunavara, nuhkvara, tarkvaraga manipuleerimist). Osa rünnakuid pannakse toime poliitiliste ja ideoloogilistest eesmärkide saavutamiseks, nt kasutades veebipropagandat mõjutamaks inimeste otsustusvõimet. Küberrünnakuid teevad üldjuhul kurjategijad ja häktivistid, kuid ka riikliku tausta või tellimusega rühmitused. Küberründe mõjud võivad olla erinevad, sõltudes nende keerukusest ning sihtmärkidest.

OHUD

- Eesti ja kogu läänemaailma jaoks on küberohtu märkimisväärselt suurendanud Venemaa agressioonisõda Ukrainas. See on näidanud, et lisaks kineetilise sõjategevuse toetamisele küberrünnetega vastase elutähtsa taristu pihta kasutatakse küberründeid hübriid- ja infosõja osana ka laiemalt. Näiteks: Infooperatsioonid on jätkuvalt Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja põhielement kübermaailmas. Teabega manipuleerimine on sagenenud, ilmselt ka seetõttu, et 2024. aastal toimusid mitmed suursündmused, eelkõige valimised.
- Tarneahelate ründamise oht on suurenenud, kus ründajad kompromiteerivad tark- või riistvarakomponente, mis on levinud paljudes toodetes, see võimaldab ründajatel ligi pääseda suurele hulgale organisatsioonidele üle maailma. Maailmas üldiselt on sagenenud ka ründed teenusepakkuja kaudu, näiteks IT-tuge või raamatupidamisteenust pakkuva ettevõtte kompromiteerimisel võib juhtuda, et kurjategijad saavad ligipääsu mitmete klientide võrkudesse.
- Turvariske suurendab ka kolmandatest riikidest pärit tehnoloogia kasutamine kriitilises taristus. Läänevaenulikult meelestatud riikidest pärit riistvaratootjad või tarkvaraarendajad ei pruugi alati olla usaldusväärsed ja heade kavatsustega. Seetõttu tuleb kolmandatest riikidest pärit tehnoloogiat kasutades kriitiliselt hinnata kaasnevaid ohte, mõelda läbi viisid riskide maandamiseks ja/või kaaluda alternatiivseid võimalusi.
- 2024. aastal kasvas Eestis mõjuga küberintsidentide arv aasta varasemaga võrreldes ligi kaks korda: 3314-lt 6515-ni (kasv on viimastel aastatel olnud järjepidev). Need on suures osas juhtumid, kus inimesed, asutused ja ettevõtted on kaotanud oma raha või andmeid ning infosüsteemid ei tööta küberrünnete või tehniliste tõrgete tõttu.
- Eesti inimesi mõjutab igapäevaselt kõige rohkem massrünnakute ehk erinevate õngitsuste ja pettuste arv (2/3 mõjuga intsidentidest). See kasv on olnud suur, sest küberkurjategijad on laialdaselt kasutusele võtnud tehisintellekti ja muud automaatsed tööriistad. Tehisintellekti andmeanalüüsi ja loomuliku keelekasutuse abil saab teha usutavamaid ja isikupärasemaid petusõnumeid. Lisaks võimaldab see rünnakuid kiiresti ja suuremas mahus läbi viia, nii et neid on raskem tuvastada ja peatada. PPA andmetel kaotasid Eesti inimesed ja ettevõtted 2024. aastal erinevate pettuste tagajärjel ligi 8 miljonit eurot ehk iga päev keskmiselt 22 000 eurot. Eraldi tuleb käsitleda iseseisvaks tegutsemiseks võimelise superintellektiga seotud riske, sh inimeste võimet selle käitumise kontrollimiseks ja suunamiseks. Tehisintellekti edasine areng võib tekitada uusi, senitundmatuid riske ja võimendada olemasolevaid, mistõttu peab nende leevendamine olema järjepidev protsess.

- Teenustõkestusrünnakute maht ning hulk kasvas 2024. aastal oluliselt. Näiteks tehti Vene häktivistide rühmituste ühe rünnakulaine käigus Eesti avaliku sektori veebilehtede vastu nelja tunniga ligi kolm miljardit pahaloomulist päringut – tavaolukorras oleks sellise mahu täitumiseks kulunud üle 25 aasta. Eestile suunatud teenustõkestusrünnakud on enamasti poliitiliselt motiveeritud ja sageli on nende sihtmärgiks teenused, mille katkemine mõjutaks võimalikult palju inimesi. Geopoliitiliste pingete tõttu võib ka järgmiste aastate jooksul oodata üha rohkem teenustõkestusrünnakuid. Ründajad sihivad järjest rohkem interneti toimimise seisukohast kriitilisi komponente, näiteks nimeservereid, pilveteenuseid ja autentimisteenuseid, millele toetuvad paljud teised veebiteenused.

TEGEVUSED

- ✓ Kriitilise taristu ja elutähtsate teenuste kaitse on olnud Eestis viimastel aastatel küberturvalisuse fookuses, et meie baasvajadused oleksid kaetud, st kättesaadavad oleksid elekter, andmeside, küte, toit ja vesi, töötaksid haiglad ja koolid jne. Riik on aidanud ettevõtetel oma süsteeme turvatestida, korraldanud nende töötajatele koolitusi ja õppusi. Loodud on maailmas ainulaadne küberreserv, mis koosneb riigi IT-majade ja Kaitseliidu küberüksuse ekspertidest.

- ✓ Eesti on panustanud turvalise keskkonna loomisse, luues eestikeelse turvastandardi (E-ITS), teavitades ettevõtteid levivatest küberohtudest, koolitades ja aidates intsidentide lahendamisel. Infoturbestandardi (nt E-ITS või rahvusvaheline ISO27001) rakendamine aitab tagada ettevõtte vajadustega sobiva infoturbe taseme, teenuste toimepidevuse ja hea maine.

- ✓ Koostöö ühise eesmärgi suunas inimeste, asutuste ja ettevõtete vahel aitab meil küberohtudele reageerida kiiresti ja paindlikult. Meie e-teenused moodustavad võrgustiku, mis hõlmab nii avalikku kui ka erasektorit, ning nende turvalisus ja töökindlus sõltub sageli üksteisest. Teenuste omanikel tuleb need ristsõltuvused välja selgitada ning järgida turbenõudeid kogu toote või teenuse elutsükli jooksul.

Ava kõik

Loe veel

Küberturvalisuse arengu juhtimine ja riiklik küberturvalisuse strateegia 2024 - 2030 avaneb uues vahekaardis

Eestikeelne infoturbestandard avaneb uues vahekaardis

Ühiskonna teadlikkuse suurendamine, kuidas küberruumis turvaliselt toimetada avaneb uues vahekaardis

Ettevõtte küberturvalisuse lühijuhend 2025 avaneb uues vahekaardis

Iganädalased ülevaated olulisematest turvanõrkustest ning muudest küberturbe teemadest, RIA blogi avaneb uues vahekaardis

Nõuanded ettevõtetele ja asutustele, RIA avaneb uues vahekaardis

Küberruumi seire ja intsidentide tõkestamise info, RIA avaneb uues vahekaardis

Regulaarsed teabematerjalid, sh ohuhinnangud, küberruumi ülevaated, turvanõrkuste ülevaated koos kaitsemeetmete soovitustega, RIA avaneb uues vahekaardis

Kriitilise infrastruktuuri kaitse, elutähtsate teenuste turvalisuse hindamine, õppused, sektoriaalsed infopäevad ja küberriskianalüüsid, RIA avaneb uues vahekaardis

Küberturvalisuse ennetustegevused ja nõuanded internetikasutajatele, RIA avaneb uues vahekaardis

Küberturvalisuse ennetustegevused ja nõuanded asutustele ja ettevõtetele, RIA avaneb uues vahekaardis

Kübertest (e-õppe kursus) asutustele ja ettevõtetele avaneb uues vahekaardis

ENISA 2024 detsembris avaldatud liikmesriikide küberturvalisuse taseme võimelüngad ja soovitused avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Äärmusluse levik

Ohuhinnang: Kuigi terrorismi ohutase Euroopas on kõrge, püsib Eestis vägivaldsete äärmusideoloogiate levikust tulenev oht veel madalal tasemel. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Riigi julgeolekule võib potentsiaalseks ohuks kujuneda igasugune vägivaldne äärmuslus sõltumata selle ideoloogilisest allikast. Kuigi Eestis on tuvastatud ka vägivaldsete ambitsioonidega paremäärmuslasi ning 2025. aasta jaanuaris jõustus esmakordne süüdimõistev kohtuotsus kolme paremäärmuslikku FKD rühmitusse kuuluva alaealise suhtes, siis proportsionaalselt suurim terrorismioht lähtub jätkuvalt islamistlikust ideoloogiast kantud äärmuslusest. Laiemalt rahvusvahelisest seisukohast ei saa ka mööda vaadata nii Riigikogu kui ka Euroopa Liidu poolt terroristlikuks kuulutatud režiimist idapiiri taga.

Kremli režiimi vaenulikust propagandast otseselt mõjutatud inimesed Eesti ühiskonnas on valdavalt vanemaealised ja nende hulk kahaneb. Suurem osa Eesti venekeelsest elanikkonnast eelistab autokraatse Venemaa omale Eesti ja Lääne info- ja väärtusruumi. Kremli tänavapoliitika kandepind Eestis on sanktsioonide ja Venemaale ümber asunud aktivistide tõttu madalseisus. Seetõttu püüab Kreml oma lõhestuspoliitika ajamiseks ja väheneva mõjusfääri hoidmiseks aktiivsemalt kutsuda Venemaal toimuvatele üritustele naaberriikides elavaid noori, kes on Kremli hinnangul lihtsamini meelitatavad. Alates 2024. aasta juunist kehtib Venemaa vastu EL 14. sanktsioonipakett, mille raames on sanktsioneeritud mh lastelaagri Artek korraldamine.

Islamistlike terroriorganisatsioonide ideoloogia ei ole viimaste aastakümnete jooksul muutunud ega kahjuks ka muutumas. Eesmärk on jätkuvalt demokraatliku, universaalsetel inimõigustel põhineva ühiskonnakorralduse asendamine islamistlikel usureeglitel põhinevaga. Olgugi et moslemikogukond Eestis on olnud valdavalt rahumeelne, on märgata kogukonnaliikmete radikaliseerumist välismõjude, näiteks terroristliku propaganda tulemusel. Oluliseks sündmuseks oli nt 2023. aasta oktoobris lahvatanud Palestiina terroriorganisatsiooni Hamas ja Iisraeli vaheline sõjaline konflikt, mis põhjustas juudivastase meelsuse kasvu kogu Euroopas, sh Eestis.

Terroristlik propaganda on ennekõike suunatud alaealistele kui mõjutatavale ja riskialtile sihtgrupile. Äärmusliikumised ja terroriorganisatsioonid kasutavad noorteni jõudmiseks nende IT-teadlikkust, suurt

usaldust sotsiaalmeedia vastu ning kasutajasõbralikke sotsiaalmeediarakendusi (sh kinniseid suhtlusgruppe). Noortel ei pruugi olla taustateadmisi ja piisavat kriitilist mõtlemist, et ära tunda propagandat, mille loomiseks kasutatakse aina enam ka tehisintellekti abi. Sotsiaalmeedia suurte tarbijatena on nad immuunsed vägivalla nägemisele ja esmakontakt äärmuspropagandaga ei pruugi tekitada huvi, kuid algoritmi toel kuvatakse vaadatud sisu uuesti ja uuesti. Olulist rolli mängivad suure jälgijaskonnaga kõneisikud. Need kõneisikud kujundavad avalikes kanalites islami ja ilmaliku elu „õigeid ja lubatud" seoseid, „õige uskliku" või „õige sõdalase" käitumist. Selline mõjutamine suunab tarbijaid äärmuslikku ühiskonnakäsitlust toetama.

OHUD:

- ✓ Ohuks on lahingurelvade ebaseaduslik transiit Euroopasse, kus need võivad jõuda kuritegelike ringkondade ja äärmuslaste kätte.

- ✓ Tehisintellekti areng on ohupilti muutmas. Nüüdsed vahendid võimaldavad eesti keeles ladusalt vaenusõnumeid edastada ning pidevalt parenevad tehisarurakendused muutuvad vaenusisu edastamisel aina usutavamaks. Seetõttu on nii meediamajade allikakontrolli meetmed kui ka meediakirjaoskus ühiskonnas järjest kriitilisema tähtsusega, et vaenuinfo ei pääseks Eestis mõjule.

- ✓ Ohuks on veel terroristliku propaganda levitamine avalikus sotsiaalmeedias, mis on küll keelustatud vastavalt terroristliku veebisisu levikut tõkestava EL-i määrusele, ent terroristliku veebisisu levik kinnistes sotsiaalmeedia rakendustes ja suhtlusgruppides jääb määruse ulatusest välja.

- ✓ Konfliktipiirkondadesse siirdunud välisvõitlejad on kasutanud Eestit transiitriigina teel konflikti piirkonda või tagasi Euroopasse. Valgevene rände hübriidrünnak ja Ukraina sõjast tingitud massiline sisseränne on suurendanud vajadust tõkestada riigipiiril ohtlike inimeste sisenemine ja piiri kaitsta.

TEGEVUSED:

- ✓ Vaenulike riikide mõjutustegevuse ja vägivaldse äärmusluse propaganda tõttu peab ka riik pöörama suuremat tähelepanu sotsiaalmeedia (sh kinnistes gruppides) keskkondades toimuvale. Kuigi terrorismioht püsib Eestis väike, on ka üks rünnak liiga palju.

- ✓ Mõjusaks teguriks vägivaldse äärmusluse ennetamisel ja ohtude maandamisel on ühiskonna sidusus ja ühtekuuluvustunne. Venemaa agressioonisõjaga kaasneva majanduslanguse, energia ja toidu kallinemise tagajärjel võib islamistlike, parem- ja vasakäärmuslaste radikaaliseerumine Eestis suureneda. Äärmuslikud vaated ei teki üleöö ja radikaliseerumise õigeaegne märkamine ning sellega seonduva riskikäitumise ennetamine ja tõkestamine on võimalik vaid üleriigilises koostöös.

- ✓ Riigil on oluline koolitada kodanikega vahetult tegelevaid esmatasandi ametnikke ja spetsialiste (korrakaitse, korrektsioon, lõimumine, haridus- ja sotsiaalvaldkond), aga ka laiemat avalikkust märkama radikaliseerumise tundemärke. Seetõttu tuleb järjekindlalt arendada õiguskaitse- ja järelevalveasutuste vastavat võimekust ning koostöös asjaomaste ministeeriumite, ametite ja erasektoriga edendada veebiturvalisust.

- ✓ Riik loob radikaliseerumise ennetamise tegevuskava raames sekkumismudelit, mis toetaks radikaliseerunud inimeste äärmuslusest eemaldumist ja deradikaliseerumist. Siseministeeriumi eestvedamisel loodava tegevuskava üks eesmärke on koostada koolitusmaterjalid ja juhendid, mis aitavad näiteks noortega töötavatel inimestel äärmuslust märgata, aga ka seda oma tavatöö abil ennetada.

Ava kõik
Loe veel
Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis
Programm „Kindel sisejulgeolek 2025–2028“, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis
Terroristliku veebisisu tõkestamine ja eemaldamine, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Korruptsioon

Ohuhinnang: Eestis on ulatusliku korruptsiooni asetleidmine vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Riigikohus on oma otsustes märkinud, et korruptsioon on üks kõige raskemini avastatav kuritegu, sest ebaõiguskokkulepe sõlmitakse üldjuhul salaja. Sellise kuriteo puhul ei saa kõneleda tavapärases mõttes ohvritest ja seetõttu pole tavaliselt ka inimesi, kes sellest riigivõime teavitaksid. Otsesed tõendid võivad puududa, mistõttu tuleb korruptsioonikuritegusid menetledes piirduda sageli kaudsete tõenditega.

Korruptsioon tekitab ebavõrdsust ja taastoodab valitsuse moonutatud kulutuste kaudu vaesust. Samuti käib korruptsiooniga käsikäes poliitiline ja majanduslik ebastabiilsus. Korruptsiooni tagajärjel kahaneb majanduskasv, kuna korruptiivne majanduskeskkond ei soodusta investeeringuid. Korrumpeerunud organisatsioonid ei toimi ega täida eesmärki, milleks nad peaksid loodud olema – näiteks korrumpeerunud kohtunik ei mõista õigust, korrumpeerunud politseinik ei enneta ega takista õigusrikkumist, korrumpeerunud poliitik ei lähtu riigi huvidest, vaid tegutseb oma äri või muudest huvidest lähtuvalt. Ka korrumpeerunud ärikeskkond mõjutab tarbijat, kelle valikuvõimalused on ahtamad või kallimad.

Erahuvidest lähtuvad ametialased otsustused võivad oluliselt suurendada nende elluviimise hinda. Konkureerivaid pakkumisi küsimata või neid tõrjudes ja endaga seotud isiku kasuks otsustades saame sama raha eest vähem avalikke teenuseid. Kui korruptsiooni tõttu seatakse kahtluse alla riigile antud välisabi kasutamise sihipärasus, võib sellel olla mõju meie liitlasriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide juhtidele ning see võib viia otsusteni küsida juba antud raha tagasi ja edaspidi hoiduda meie toetamisest.

Korruptsiooni kui ebaaususe vohamine õõnestab riigi usaldusväärsust elanike hulgas, nõrgendab ühiskonna sidusust ja seeläbi riigi vastupanuvõimet välisohtudele, sealhulgas sõjalisele kallaletungile. Kui massiliselt korruptsiooni tajuvad inimesed nõustuvad, et riigiga ei saagi ausalt asju ajada ja võimu kasutatakse meelevaldselt, hakkab äraostetavus lokkama igal tasemel.

OHUD

- ✓ Eesti majanduskeskkond on endiselt majandussurutise all, mistõttu võib 2025. aastal prognoosida nii varavastaste kuritegude kui ka äriühingute maksu- ja pankrotikuritegude arvu kasvu. Majandusseisu tõttu on suurem oht ka korruptsioonikuritegudeks, sest ettevõtjatel võib olla suurem huvi tagada endale kindel käive.

- ✓ Transparency Internationali 2024. aasta korruptsioonitaju indeksis jagab Eesti 76 punktiga 13. kohta Uruguayga. 10 aastaga on Eesti tulemus küll paranenud kuue punkti võrra, kuid viimastel aastatel oleme jäänud stabiilselt paigale. Korruptsioonitaju indeks näitab, et enamik riike ei ole enam kui kümne aasta jooksul teinud korruptsiooniga võitlemisel edusamme või ei ole üldse saavutanud edu ning enam kui kaks kolmandikku riikidest on saanud alla 50 punkti 100-st.

- ✓ Transparency International on sisulise teemana välja toonud korruptsiooni ja kliimakriisi seose. Erinevate faktorite koosmõjul jäävad kliimamuutuse aeglustamiseks vajalikud tihti väga ambitsioonikad meetmed poliitilisel tasandil vastu võtmata – eelistatakse kitsaste huvigruppide ärihuve ühiskonnaülesele hüvele. Seega aitab pikaajalistele plaanidele keskkonna jätkusuutlikkuse tagamiseks kindlasti kaasa see, kui ühiskonnas on madal korruptsioonitase.

TEGEVUSED

- GRECO ehk Group of States Against Corruption (ingl k) / Groupe d'Etats contre la corruption (pr k) on Euroopa Nõukogu juures asuv korruptsioonivastane riikide ühendus. GRECO eesmärgiks on hinnata liikmesriikide valmidust võidelda korruptsiooniga ning hindamisprotseduuri kaudu anda riikidele soovitusi korruptsioonivastaseks tegevuseks. Senised viis hindamisvooru on Eesti jaoks edukalt lõppenud. VI hindamisvoorus, mis algab 2025. aastal, hinnatakse korruptsioonivastast tegevust kohalikes omavalitsustes.

Ava kõik

Loe veel

Prokuratuuri aastaraamat 2024 avaneb uues vahekaardis

Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis

Korruptsioonivastane tegevuskava 2021-2025, Justiits- ja Digiministeerium avaneb uues vahekaardis

Korruptsioonivaba Eesti, Transparency International avaneb uues vahekaardis

Korruptsioon.ee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Rahapesu ja terrorismi rahastamine

Ohuhinnang: ulatusliku rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud sündmuse asetleidmine on tõenäoline. Hinnang ei ole eelmise aastaga võrreldes muutunud.

Eesti rahapesu riskipilti mõjutab kuritegevuse rahvusvahelistumise ning võrgustumise trend, kus kurjategijad kasutavad professionaalsete rahapesuvõrgustike teenuseid ning otsivad üle maailma isikuid ja ettevõtteid, mis ajutiselt osaleksid konkreetses kuritegelikus projektis. Eesti kontekstis on viiteid rahvusvaheliste kuritegelike võrgustike tegevusele eriti kelmuste, maksukuritegevuse ja järgneva rahapesuga seoses. Rahapesuoht Eestis seondub üha pingestatuma geopoliitilise olukorraga. Venemaa jätkab agressiooni Ukrainas ja hübriidrünnakuid Euroopas. Selleks on vaja vahendeid, mille tõttu peab

eriti põhjalikult jälgima raha või selle ekvivalentide liikumist läbi Eesti finantssüsteemi.

Venemaale kehtestatud sanktsioonid sunnivad kurjategijaid otsima keerukamaid meetodeid, et vältida sanktsioone ja kaubanduspiiranguid. Sanktsioonidest hoidumiseks kasutatakse traditsioonilisi rahapesumeetodeid ning rahvusvahelisi rahapesuvõrgustikke. Teadaolevalt teevad Vene luure ja organiseeritud kurjategijad koostööd sanktsioonide vältimiseks, kasutades ära nii olemasolevat rahapesutaristut kui ka krüptovääringuid. Rahapesu Andmebüroo (RAB) täheldas 2024. aastal analüüsitud juhtumites ka sanktsioonirikkumiste abil teenitud raha pesemist.

RAB-ile saadetud rahapesukahtlusega seotud teadete arv ja teadetes kajastuvad summad olid 2024. aastal tõusuteel. Samal ajal oli tuvastatud rahapesu maht 2024. aastal veel langustrendis: RAB-i 2024. aasta rahapesuteemalistes teabeedastustes uurimisasutustele kajastati kahtlasi tehinguid kokku 222 miljoni euro väärtuses (langus võrreldes 2023. aastaga 19%), teabeedastuste arv kahanes aastaga 29%. Arvatavate rahapesu eelkuritegudena kajastusid teabeedastustes peaasjalikult sanktsioonist hoidumine, maksukuriteod ja kelmused. Varasemate aastatega võrreldes tõusid esile korruptsiooni ja omastamisega seotud juhtumid. Endiselt tegi RAB kõige enam teabeedastusi nn autonoomse rahapesu juhtumites, kus viited eelkuritegudele puudusid, kuid tegevusmuster viitas rahapesule. Rahvusvahelises teabevahetuses oli jätkuvalt olulisim teema kelmustega seotud rahapesu, kuid see on langeva trendiga.

Eesti järelevalveasutuste töö tulemusena on kõrge riskiga turuosaliste arv vähenenud nii krediidiasutuste, virtuaalvääringu teenuse pakkujate, finantseerimisasutuste kui ka äriühinguteenuse pakkujate seas. Nende sektorite rahapesuriskid on kontsentreerunud üksikute turuosaliste kätte, kellel on keskmisest kõrgem riskiisu ja rahvusvahelisem klientuur ning mitmel on kasvanud piiriüleste tehingute mahud. Üha enam on esile kerkimas hasartmängusektori olemuslik risk, seda eriti seoses Eestis litsentseeritud rahvusvaheliste veebikasiinode ja spordipanustamise platvormidega. Nii finantseerimisasutuste kui ka mittefinantssektori kohustatud isikute haavatavust suurendab tegevusloata tegutsejate esinemine vastavates sektorites.

Eesti terrorismi rahastamise riskipilti mõjutavad kõige olulisemal määral korrespondentsuhted. Peamiselt just nende kaudu saab alguse enamik terrorismi rahastamise kahtluse kaasusi. Seda on näha nii pangandussektori kui ka virtuaalvääringu teenuse pakkujate juures. Mõlemal juhul kasutatakse ära Eesti jurisdiktsiooni ja Eesti avatud majanduskeskkonda. Tehingud tehakse Eesti teenusepakkuja juriidilisest isikust kliendi ehk respondentasutuse kaudu, kes tegutseb mujal jurisdiktsioonis. Respondentasutuse klient, kes vahendeid saadab, on tavapäraselt mujal resideeruv füüsiline isik.

RAB-ile esitatud terrorismi rahastamisele viitavate teadete kvaliteedis toimus suurem hüpe paaril viimasel aastal enne 2024. aastat, kuid nüüd edeneb see aeglasemalt. Teadete koguarv oli 2024. aastal ligi kolmandiku võrra väiksem kui paaril viimasel aastal enne seda. Samas on endiselt sektoreid, kes ei esita vastavaid teateid üldse, näiteks mittetulundusühingud, või teevad seda ebapiisava kvaliteediga, näiteks osa virtuaalvääringu teenusepakkujatest.

OHUD

- Eesti jaoks püsib suurima ohuna välisriikides toime pandud kuritegevusest saadud kriminaaltulu kihistamine Eesti finantssüsteemis, mida kasutatakse ka Venemaale kehtestatud sanktsioonide vältimisel ja rikkumisel. Endiselt on piiriülese kriminaaltulu kihistamisest enim ohustatud krediidiasutuste pakutavad makseteenused, eriti seoses korrespondentteenuste osutamisega välismaistele fintech-teenusepakkujatele. Alates 2021. aastast on märgatavalt kasvanud RAB-i teabes kajastuvate piiriüleste tehingute summad. Olulisimad kahtlase raha sihtriigid olid teadete andmetel Leedu, Ühendkuningriik, Poola, Bulgaaria ja Šveits, olulisimad raha lähteriigid Leedu, Saksamaa, Läti, Soome, Ühendkuningriik ja Poola.

- Eesti juriidilisi isikuid, eriti osaühinguid kasutatakse ära rahvusvahelistes kuritegelikes skeemides (peamiselt maksukuritegevus, kelmused ja seonduv rahapesu), kusjuures vastavad kahtlased tehingud ei pruugi üldse toimuda Eesti finantssüsteemi kaudu. RAB-ini jõuab sageli teave Eesti isikute kahtlastest tehingutest, mis leiavad aset välisriikide pankade ja e-raha asutuste juures avatud maksekontodel. RAB-i teabes prevaleerivad endiselt Leedu maksekontod, tehingusummade poolest kerkivad esile veel Eesti isikute tehingud Belgia, Malta, Ühendkuningriigi, Austria ja Saksamaa kontodel.

- Eestis on terrorismi rahastamise kontekstis peamiseks riskiks rahasiirded Tadžikistani, Kõrgõzstani ja Turkmenistani – Eesti pädevad asutused lisasid need kolm riiki ka kõrgema terrorismi rahastamise riskiga riikide nimekirja.

- Endiselt mõjutavad Eesti riskipilti Hamasi-lisraeli sõjaga seotud annetused. Oht on muu hulgas realiseerunud krediidiasutuste korrespondentsuhetes, kus makseteenuse pakkuja kaudu saab teha välisriigist annetusi välisriigi mittetulundusühingutele.

TEGEVUSED

- Rahapesu Andmebüroo analüüsib riskikeskkonda jooksvalt ning koostab ja avaldab strateegilisi analüüse. Järelevalveasutused hindavad enda järelevalvesubjektide ja konkreetsete sektoritega seotud riske. Ka turuosalised peavad oma tegevusvaldkonnale vastavaid riske hindama ning nägema ette riskide maandamise meetmed.

- Pädevad asutused korraldavad riigis turuosaliste registreerimist ja litsentseerimist ning järelevalvet nende üle. Turuosalised peavad üles ehitama organisatsioonilise lahendi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, sh kohaldama hoolsusmeetmeid ning täitma teatamiskohustust.

- Vastukaaluks finantskuritegevuse uutele trendidele ja rahapesu kui peitkuriteo järjest keerulisemaks muutumisele tuleb rahapesu tuvastamiseks kasutada digiteadlikumaid lahendusi. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas on oluline andmepõhine riskide hindamine ning

- ✓ otsuste tegemine. Vajadus paremaks andmeanalüütikaks tähendab andmehalduse arendamist ja selleks vajaliku õiguskeskkonna kujundamist, millega RAB on aktiivselt tegelenud.

Ava kõik

Loe veel

Rahapesu Andmebüroo aastaraamat 2024 avaneb uues vahekaardis

Rahapesu Andmebüroo tagasiside teatamise kohta kohustatud isikute sektoritele avaneb uues vahekaardis

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskihinnangud, Rahandusministeerium avaneb uues vahekaardis

Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures. Moneyval avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Massiline ebaseaduslik sisseränne

Ohuhinnang: Eestisse on massilise sisserände oht madal ning on ebatõenäoline, et järgmise kahe aasta jooksul areneb see kriisiks. Eelmise hindamisega võrreldes on ohuhinnang langenud väga tõenäoliselt ebatõenäolisele.

Praegu hinnatakse massilise sisserände ohtu Eestile madalaks, kuid tuleb arvestada, et Venemaal on olemas eeldused rändesurve tekitamiseks Eesti idapiiril. PPA arvestab võimekuse loomisel rändepaketis loodud kohustusega, mille kohaselt on kohustus menetleda ööpäevas 187 ja aastas 748 isikut. Riigi vaates on Ukraina kriisi kogemustele tuginedes võimalik hallata olukorda, kus Eestisse saabub 2–3 kuu jooksul kuni 50 000 migranti. Seda tingimusel, kus põgenike päritoluriik on koostööle orienteeritud riik. Samuti loetakse kriisiks sihilikult ja süstemaatiliselt Eesti piirile suunatud ränderünnakuid, mille eesmärk on kurnata julgeolekuasutuste ressursse. Nende sündmuste tulemusena tekib vajadus lokaliseerida, registreerida ja identifitseerida, majutada või kinni pidada ning vajadusel välja saata suur hulk inimesi.

Kuigi ebaseadusliku rände surve ELi välispiiridele vähenes 2024. aastal ligi 40% võrreldes sellele eelnenud aastaga, ei saa väita, et EL oleks sisserändajatele vähem atraktiivne sihtkoht. Surve vähenemist toetasid täiendavad piirikontrollid ja koostöö kolmandate riikidega. Samas püsib ebaseadusliku rände surve ELi välispiiridele, kuid see tõenäoliselt ei suurene olulisel määral.

Kahtlemata säilib Venemaal soov jätkata ning laiendada enda mõjutustegevust ja hübriidoperatsioone ELi idapiiril ka tulevikus.

OHUD

- ✓ Kuigi olukord Eesti piiril on 2025. aasta kevade seisuga suhteliselt rahulik, võib see igal hetkel muutuda. Venemaal on olemas võimekus ning huvi hübriidoperatsioone (sh ränderünet) ja lääneriikide suunalist lõhestustegevust jätkata.

- ✓ Praeguseks on Venemaa tegevus näidanud, et ta on oma tegevuste planeerimisel ja toimepanemisel loominguline ning Eesti idapiiril jätkub pidev Eesti piirivalve võimete ja reaktsioonide testimine.

- ✓ Venemaa ja Valgevene säilitavad oma atraktiivsuse migrantide seas tänu lihtsustatud viisarežiimile ning otselennuühendustele. Rändesurve püsib eriti Eesti idapiiril, kuhu on lisandunud Aafrika, Lähis-Ida ja Lõuna-Aasia päritolu migrandid.

- ✓ Ehkki Venemaa on vältinud suuremat rändevoogu Eesti piirile, jäävad Eesti idapiir ning seal toimuvad sündmused osaks Venemaa laiemast strateegiast, mille eesmärk on Eesti ühiskonna ja laiem lääneriikide ühtsuse lõhestamine

TEGEVUSED

- ✓ Eestis on loomisel sõjaväepolitseis aega teeninud reservväelastest koosnev 1000-liikmeline kriisireserv, kelle ülesanne on aidata politseid migratsiooniründe ja siserahutuste korral.

- ✓ Tagatakse olukorrateadlikkus sise- ja välisriiklike ohtude hindamisega, et prognoosida sündmuse tõenäosust.

- ✓ Korraldatakse riskikommunikatsiooni ning avalikkust teavitatakse rände põhjustest ja sellega kaasnevatest ohtudest.

- ✓ Rakendatakse Schengeni kompensatsioonimeetmeid, et kontrollida isikute Eestis viibimise

- ✓ seaduslikkust kogu riigi territooriumil.
- ✓ Piirikontrolli tõhustatakse idapiiri väljaehitamisega.
- ✓ Arendatakse piiri ja kriitiliste objektide valvet.

Ava kõik
Loe veel
Frontexi seire ja riskianalüütika avaneb uues vahekaardis
Rände- ja varjupaigalepe, Euroopa Komisjon avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Massiline korratus

Ohuhinnang: Massilise korratuse asetleidmine on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Euroopas on viimaste aastate massiliste meeleavalduste peamisteks põhjusteks olnud poliitiline olukord ja/või majandust, julgeolekut või kliimat puudutavad otsused. 2023. ja 2024. aastal laienes Euroopas rohepöördest ajendatud põllumeeste protest, kuigi põhjuseid on rohkem, nt äärmuslikud ilmaolud, odavad importtooted, toetussüsteemide puudumine jne. Meeleavaldused võivad alguse saada ka mujal aset leidnud üksikjuhtumitest (näiteks Black Lives Matter, mis laienes USAst üle Euroopa).

Eestis ei ole üle kümne aasta toimunud meeleavaldusi või avalikke koosolekuid, mis oleks viinud massiliste korratusteni. Viimaste aastate suuremad kogunemised Eestis on olnud seotud eelkõige tegevuste ja otsustega kriiside ajal ning julgeolekuvaldkonnas.

Trendina on näha registreeritud meeleavalduste sagenemist. Mõjutavad tegurid on eelkõige muutused julgeolekukeskkonnas ning inimeste toimetulekus, mistõttu on meeleavaldused, millel on oht eskaleeruda massiliseks korratuseks, eelkõige reaktsioonid poliitilistele otsustele. Korratust vallandavaks teguriks võib olla vastava eelsündmuse meediakajastus ning vaenulike riikide sihipärane mõjutustegevus.

OHUD

- Inimeste toimetulek on halvenenud ja rahulolematus on suurenenud ning seda kasutatakse jätkuvalt ära poliitilises võimuvõitluses, mistõttu on massiliste rahvakogunemiste arv oluliselt kasvanud.

- 2007. aasta aprillirahutused näitasid, et ühiskonnas toimuvaid sündmusi ja poliitilisi otsuseid kasutatakse ära Venemaa Föderatsiooni mõjutustegevuses, st ühiskonnas tekkivaid eriarvamusi ja vastuseisu kasutatakse ära ja suunatakse, mille tulemusel võivad meeleavaldused viia meeleavaldajate kokkupõrgeteni ja korratusteni.

- Massilised ohvritega korratused toimuvad kõige sagedamini meeleavaldajate ja politsei vahel. Sündmuse arengus saavad määravaks rahumeelsele protestile tulnud halbade kavatsustega inimesed, kes teadlikult tahavad muuta olukorra vägivaldseks.

- Inimesed saavad infot varasemast hoopis teistsugustest ja killustatud allikatest, mille üle rakendatakse järelevalvet varasemast palju vähem. Kuna erinevaid kanaleid on palju, siis on ka infomüra suur ning inimestel on raskem eristada valeinfot tõesest teabest.

TEGEVUSED

- Kinnipidamise ja massiohje võimeid arendatakse, sh abipolitseinike kriisirolli kaudu. Samuti on Eestis loomisel sõjaväepolitseis aega teeninud reservväelastest koosnev 1000-liikmeline kriisireserv, kelle ülesanne on aidata politseid migratsiooniründe ja siserahutuste korral.

- Olukorrateadlikkust tagatakse sise- ja välisriiklike ohtude hindamisega, et prognoosida sündmuse tõenäosust.

- Korraldatakse riskikommunikatsiooni ning avalikkust teavitatakse korratuste põhjustest ja nendega kaasnevatest ohtudest.

- Arendatakse õigusrikkumiste menetlemisega seotud protsesse.

Ava kõik
Loe veel
Prokuratuuri aastaraamatud, aastaraamat 2024 avaneb uues vahekaardis
KAPO aastaraamatud, aastaraamat 2023–2024 avaneb uues vahekaardis
Global Protest Tracker, Carnegie Endowment for International Peace avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 11.11.2025

Äkkrünnak

Ohuhinnang: Eestis on äkkrünnaku toimumine vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Äkkrünnak on sündmus, kus **üks või mitu inimest püüavad rünnakuks sobiva vahendiga rahvarohkes kohas üldjuhul lühikese aja jooksul vigastada või tappa võimalikult palju inimesi või tekitada võimalikult palju kahju**. Seejuures moodustavad terrorirünnakud kõigist äkkrünnakutest vaid kolmandiku.

Mistahes äärmuslusest kantud vägivaldne ideoloogia peibutab sageli just vaimse tervise ja perekondlike probleemidega noori. Vaimse tervise halvenedes suureneb ka tõenäosus äkkrünnaku toimepanekuks. Mõned terroristlikest ideoloogiatest huvitatud noored tegutsevad internetis ning näitavad üles suuremat ideoloogilist paindlikkust ja valmisolekut vägivalda kasutada. Samuti on teatavad haavatavad noored aktiivse värbamise sihtmärgiks. Üksi tegutsejad ei ole tavaliselt isoleeritud, vaid on tihtipeale noored inimesed, kes on lõimitud vägivalda propageerivatesse veebikogukondadesse.

OHUD

- Viimastel aastatel maailmas toimunud sündmused (sõda, inflatsioon, hindade tõus, inimeste

- toimetuleku halvenemine jms) ja ühiskondlike vastuolude teravnemine on soodne pinnas vägivaldse äärmusluse levikule. Radikaliseerumine võib toimuda varjatult ja kiiresti, mistõttu on rünnaku tõenäosuse hindamine keeruline.

- Tõenäolisemateks rünnaku põhjusteks on perekondlikud ja psühholoogilised probleemid või vaimuhaigused. Seejuures võivad inimese rünnakuni viia depressioon, enesetapumõtted, tagakiusamise tunne, soov kätte maksta, romantilised solvumised või soov saada tähelepanu.

- Muud äkkrünnakute põhjused on üldiselt sotsiaalsed, majanduslikud või isiklikud ning rünnaku objektideks on kohad, mis on selle põhjusega vahetult seotud.

- Terroristlikud ja vägivaldsed äärmuslased on suutelised strateegiliselt integreerima digitehnoloogia, sealhulgas tehisintellekti viimaseid arengusuundi oma vahendite hulka, et levitada propagandat, värvata, kavandada rünnakuid ja vältida avastamist õiguskaitseasutuste poolt.

KÄITUMISJUHISED

- Kui satud avalikus kohas äkkrünnakut nägema või märkad olukorda, mis võib viidata äkkrünnaku võimalusele, siis:

- Eemaldu kiirelt ohtlikust piirkonnast ja otsi varju.

- Kui oled jõudnud ohutusse kohta, helista hädaabinumbril 112.

- Võimaluse korral hoiata teisi.

- Järgi politsei korraldusi ja juhiseid.

PEA MEELES!

- Ründaja võib vigastada kõiki inimesi, kes tema teele jäävad.

- Ründajat ei ole võimalik ümber veenda.

- Esimesed 10 minutit on Sinu ellujäämiseks kriitilise tähtsusega.

- Ründajad võivad võtta pantvange, kuid ei pruugi.

Ava kõik

Loe veel

2024. aasta aruanne terrorismi olukorra ja suundumuste kohta Euroopa Liidus, Europol avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Üleujutus

Ohuhinnang: Tõsiste tagajärgedega üleujutuse toimumine on tõenäoline. Kliimamuutuste tagajärjel sageneb üleujutuste oht ja kuna üleujutused esinevad teatud sagedusega, on tõsiste tagajärgedega üleujutuse tõenäosus varasemaga võrreldes suurenenud. Eelmise hindamisega võrreldes on ohuhinnang kasvanud vähe tõenäoliselt tõenäolisele.

Üleujutused võivad Eestis tekkida põhiliselt siseveekogude ja mereveetaseme tõusust, aga ka veekogudega mitteseotud aladel, kus pinnas ei suuda rohketest sademetest või lumesulamisest tekkivat vett mahutada, või linnalistes asulates aladel, mis on kaetud vett mitteläbilaskvate pindadega. Viimastel aastatel esineb linnalistes asulates tihedalt ka sademevee üleujutusi. Suurem osa linnalistest asulatest on kaetud vett mitteläbilaskvate pindadega, olgu selleks siis asfalt või ehitised. Mida tihedam ja vett mitteläbilaskvam on linnaruum, seda suurem on tõenäosus, et sellised üleujutused tekivad.

Siseveekogude veetaseme tõusu põhjustab valdavalt kevadine suurvesi, sh rüsijää kuhjumisest tingitud üleujutus. Eestis on kinnitatud 34 tiheasustusalal esinevat riskipiirkonda, mis on mõjutatud tulevikus mereveetaseme tõusust ja siseveekogude üleujutustest.

Eesti rannikualadel, nagu ka mujal Läänemere idaosas, põhjustavad veetõusu tugevad edela- ja läänetormid. Veetõusud ehk tormiajud on järsud, lühiajalised (1–2 ööpäeva) ja lokaalsed.

OHUD

- ✓ Kliimamuutuste prognoosid näitavad, et 21. sajandil sagenevad Läänemere piirkonnas tormid ja sellega seoses suureneb ka mereveetaseme tõusust põhjustatud üleujutuse oht. Mandriliustike sulamise ja ookeanide soojusliku paisumise tulemusena on maailmamere tase hakanud varasemast kiiremini tõusma ning tõus intensiivistub 21. sajandi jooksul veelgi.

- ✓ Prognoosid näitavad nii keskmise sademete hulga kasvu aasta ringi kui ka äärmuslike sademete juhtumite hulga suurenemist, eriti suvekuudel. Suure intensiivsuse ja sademete hulgaga sajud põhjustavad lokaalseid üleujutusi eelkõige suurte kõvakattega pindadega linnalistel aladel.

- ✓ 21. sajandi lõpuks prognoositakse ka olulist lumikatte kahanemist ja keskmiste sademete hulga kasvu. Prognoosist võib järeldada, et kevadised lumesulaveest põhjustatud jõgede üleujutused võivad asenduda sügiseste suurtest vihmahoogudest põhjustatud üleujutustega.

TEGEVUSED

- ✓ Üleujutusriskide maandamiseks koostatakse Eestis üleujutusega seotud riskide maandamiskava, määratakse riskipiirkondasid ja kaardistatakse üleujutusohtu.

- ✓ Üleujutusega seotud riskide ennetamise alla käivad eelkõige planeeringutega seatavad meetmed ja planeerimist soodustava informatsiooni koostamine.

- ✓ Üleujutuste eest kaitsmiseks tuleb määrata ja rakendada erinevaid tehnilisi meetmeid. Nende alla kuuluvad kaitsevallide rajamised või muud n-ö traditsioonilised kaitsemeetmed, aga nendeks võivad olla ka tehnoseadmete kaitsmine, vee ärajuhtimise tõhustamine või selle liikumise suunamine.

- ✓ Tegeleda tuleb üleujutuste valmisoleku tagamisega. See tähendab tegevusi elanikkonna turvalisuse tagamiseks ja keskkonnakahju vältimiseks üleujutuse ajal, üleujutuse prognoosimise ja hoiatussüsteemide toimimist ja elanikkonna teadlikkuse suurendamist.

Ava kõik

Loe veel

Käitumisjuhised ja videod võimaliku üleujutuse tasemete kohta riskipiirkondades, Kliimaministeerium avaneb uues vahekaardis

Üleujutusohuga alad, Maa- ja Ruumiamet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Metsa- ja maastikupõlengud

Ohuhinnang: Ulatusliku metsa- ja maastikupõlengu tekkimine on vähe tõenäoline, ent kliimasoojenemine jätkub ja sellega seoses kasvab ka tuleoht metsas ja maastikul. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Metsa tuleohtlikkus on seotud puistu kasvukohatüübi, vanuse ja seal kasvavate puuliikidega, mille alusel jaotatakse metsad tuleohuklassidesse. Kõige suurema tuleohuklassiga on okaspuudest koosnevad metsakooslused ning kõige väiksema tuleohuklassiga on lehtpuumetsad.

Viimase kolme aasta andmetel on umbes 95% metsa- ja maastikutulekahjude korral jäänud põlenguala pindala alla kolme hektari. Suuremaid tulekahjusid on aidanud ära hoida aktiivne ennetustöö ning päästemeeskondade kiire ja asjakohane reageerimine. Tulekahjusid, kus põlenud pindala oli vähemalt 10 hektarit, oli kokku 19, mis moodustab vaid 1% kõikidest metsa- ja maastikutulekahjudest. Alates 2018. aastast ei ole Eestis toimunud ühtegi ulatuslikku metsa- ega maastikutulekahju.

Metsa- ja maastikutulekahjude puhul on oluline tegur ilmastik, sealhulgas sademete vähesus, tugev tuul, kõrge õhutemperatuur ja madal õhuniiskus, mis suurendavad tuleohtu ja soodustavad tulekahju kiiret ja ulatuslikku levikut.

OHUD

- Ligi pooltel juhtudel jääb metsa- ja maastikutulekahju põhjus selgeks tegemata. Tuvastatud tekkepõhjused näitavad, et loodusnähtustest on põhjustatud vaid 1–3% tulekahjudest, mis tähendab, et tuvastatud tekkepõhjused on valdavalt inimtekkelised. Nende seas levinumateks on tuleohutusnõuete eiramine lõkete tegemisel ja kulu põletamine. Teiste tuvastatud tekkepõhjuste hulka kuuluvad näiteks elektriseadmete ja -paigaldiste rikked, suitsetamine, laste mängimine lahtise tulega ja grillimine, kuid nende osatähtsus on väiksem.

- Mootorsõidukitest alguse saanud tulekahjud on enamasti seotud põllumajanduslike töödega,

- näiteks traktori või kombaini töötamisel tekkinud sädemed, turbatöötlemine ning lõbusõidud mootorsõidukitega turbapinnasel.

- Suurem osa metsa- ja maastikutulekahjudest toimub peamiselt Harjumaa (34%), Ida-Virumaa (18%), Pärnumaa (8%) ja Tartumaa piirkondades (8%), kus elab ka keskmisest rohkem inimesi.

- Kuumalained ja põuad sagenevad ning vältavad pikemat aega. Sellega seoses võivad tulevikus suureneda metsa- ja maastikutulekahjude arv ning põlengualad. Eeldatavasti tuleneb tuleohupäevade arvu prognoositav suurenemine peamiselt soojemas kliimas suurenenud aurumisest, mis põhjustab mulla niiskusesisalduse vähenemist. Lisaks võib varasem lumesulamine tulevikus põhjustada tulekahjuhooaja varasemat algust.

KÄITUMISJUHISED

Kui avastad metsa- või maastikupõlengu, siis:

- Teata viivitamatult häirekeskusele telefonil 112, kus tulekahju on puhkenud ja mis põleb.

- Hoiata ohtu sattunud inimesi.

- Kui oled veendunud enda ohutuses, asu võimaluse piires tuld kustutama või tule levikut tõkestama.

Põhjalikumad juhised leiad Päästeameti veebilehelt: **käitumisjuhis metsa- ja maastikutulekahju korral**.

Ava kõik
Loe veel
Tuleohukaart, Keskkonnagentuur avaneb uues vahekaardis
Metsa- ja maastikutulekahju, Kriis.ee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Epideemia

Ohuhinnang: suure levikupotentsiaaliga nakkushaiguse (eelkõige piisk- või õhkleviga viirusnakkushaiguste) sissetoomine välisriikidest ja selle laiaulatuslik levik on väga tõenäoline. Vaktsiinvälditavate nakkushaiguste epideemiline levik, arvestades populatsiooni hõlmatust vaktsineerimisega, on ebatõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes on uue pandeemia tekke ja leviku tõenäosus tõusnud tõenäoliselt väga tõenäoliseks, arvestades pandeemilise potentsiaaliga viiruste suurt mutatsioonivõimet, kiiret levikut ning üha paremaid kohanemismehhanisme inimesele ülekandumiseks, samuti sageli puuduvat või nõrka immuunkaitset populatsioonis. Samas on vaktsiinvälditavate haiguste epideemilise leviku tõenäosus langenud vähe tõenäoliselt ebatõenäolisele.

Epideemiat võivad põhjustada erineva päritoluga haigustekitajad, ennekõike viirusliku või bakteriaalse päritoluga, mis levivad saastunud õhuga, toiduga, veega, piisk-, õhklevi- või kontaktnakkuse teel. Väga suure ja suure epideemilise ohupotentsiaaliga on piisk- ja õhklevi nakkushaigused, näiteks leetrid, COVID-19 ja teised koroonaviiruse-infektsioonid nagu MERS ja SARS, gripp, samuti kontaktnakkusena levivad hemorraagilised viiruspalavikud nagu Ebola ja Marburgi viiruspalavikud, aga ka A-viirushepatiit, Escherichia coli-nakkus, jne. Epideemia võib kujuneda väga kiiresti tänapäeva tiheda rahvusvahelise reisimise tingimustes, eriti uue viiruse ilmnemisel. Viiruse levik võib muutuda kiiresti ulatuslikuks, kuna algfaasis on viiruse olemus sageli teadmata – puuduvad spetsiifilised diagnostilised vahendid, tõhusad ravivõimalused ning sobivad tõrjemeetmed. Selle tõttu on haigusjuhtumeid raske õigel ajal tuvastada ja ohjata, mis loob soodsad tingimused viiruse kiireks levikuks enne, kui sekkumismeetmed rakendatakse.

Tõenäosus uue haigustekitaja tekkeks Eestis on väga väike, küll aga on uue haigustekitaja, eelkõige viiruse, tekkevõimalus suurem piirkondades, kus on rahvastikutihedus suurem ja tihedam inimeste ning erinevate looma- ja linnuliikide kokkupuute võimalus. Uue haigustekitaja levikule on rahvastik vastuvõtlik, sest varasem kokkupuude ning immuunsus uue haigustekitaja suhtes puudub.

OHUD

- ✓ Aasta-aastalt on süvenenud vaktsineerimisvastased hoiakud ning üha rohkem on lapsevanemaid, kes keelduvad laste vaktsineerimisest ja suurendavad seega vaktsiinvälditavate nakkushaiguste leviku ohtu.

- Mitmete nakkushaiguste suhtes on haavatavateks elanikkonna gruppideks krooniliste haigustega ning nõrgema immuunvastusega inimesed, vanemaealised, samuti rasedad ning väikelapsed.

- Maailmas on üha levinumaks probleemiks haigustekitajate (viirused, bakterid, seened, algloomad) võime muutuda kasutatavate preparaatide suhtes resistentseks. See toob endaga kaasa olukorra, kus infektsioonhaigus ei allu enam tavapärastele ravivõtetele ning esinema võivad hakata haigused, mille levikut meil ei ole võimalik enam kontrollida.

- Kahjuks ei suuda teadus täpselt viiruste muteerumisprotsesside avaldumise aega prognoosida. Iga-aastased hooajalised haigestumuse tõusud kinnitavad, et viirused muteeruvad pidevalt. Viiruste täieliku geneetilise struktuuri muutumisel võib haigus levida epideemiliselt, põhjustada haiglaravi vajaduse kiiret ja üheaegset kasvu ning mõjutada elutähtsate teenuste osutamist.

- Rahvusvahelise reisimise suurenemisega võib kasvada haigusjuhtude sissetoomise võimalus. Samuti võib ohu avaldumisviise ja tõenäosust mõjutada keeruline julgeoleku- ja majanduspoliitiline olukord, millega võib kaasneda ulatuslik migratsioonikasv.

- Kliimamuutustel on oluline mõju nakkushaiguste levikule, kuna need muudavad keskkonnatingimusi viisil, mis soodustab haigustekitajate ja nende levitajate levikut uutesse piirkondadesse. Temperatuuri tõus, muutused sademete mustrites ja suurem õhuniiskus loovad paremad tingimused näiteks puukidele ja sääskedele, võimaldades neil kauem aktiivsena püsida ja oma leviala põhja poole laiendada.

TEGEVUS

- Epideemiate ennetamiseks on oluline tugev ja hästi toimiv seiresüsteem. Terviseamet jälgib ja analüüsib haigustekitajate, sh viiruste levikut ning epidemioloogilist olukorda nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt. Haiguste leviku minimeerimiseks on koostatud valmisolekuplaanid.

- Terviseameti kodulehel on kajastatud süstemaatiline ja regulaarselt uuendatav info nakkushaiguste lühiiseloomustuse ning tõrje- ja ennetusmeetmete kohta.

- Eestis vaktsineeritakse immuniseerimiskava raames 14 nakkushaiguse vastu.

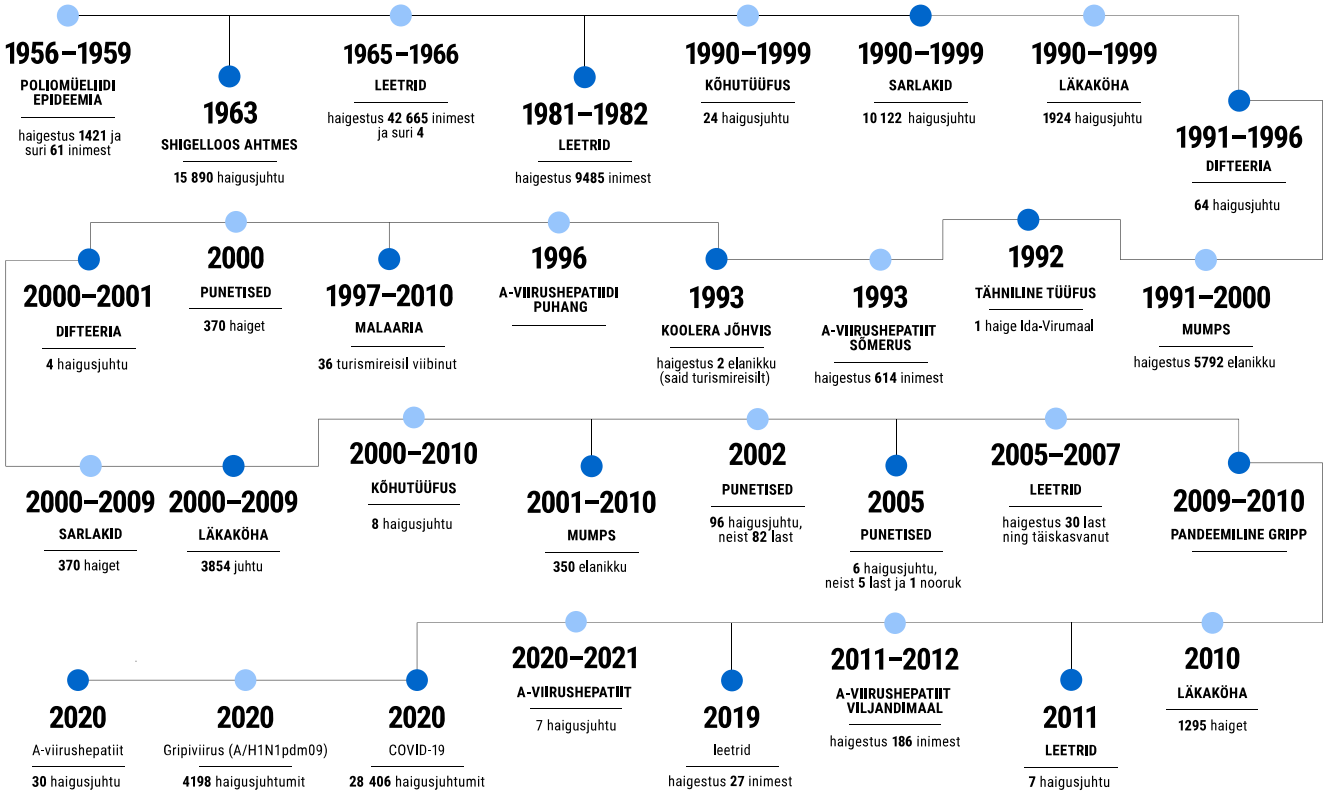
- Vaktsineerimiskäitumise muutmiseks ja vaktsineerimissoovituste andmiseks toimuvad regulaarsed kampaaniad ning on loodud ka eraldi veebileht vaktsineeri.ee.

- Eesti on koostanud vaktsineerimisplaanid, mis võimalike epideemiate ja pandeemiate puhuks näevad ette kiiret ja kõigile kättesaadavat immuniseerimist. Riik osaleb Euroopa Liidu ühishangetes, mis võimaldab vajaduse korral vaktsiinidele kiiret juurdepääsu. Samuti on loodud riiklikud

- ravimireservid, et tagada elutähtsate ravimite kättesaadavus kriisiolukorras.

KÄITUMISJUHISED

Epideemia tekkimise ennetamiseks ja epideemia ajal toimetulekuks on vajalik igaühe panus. Oluline on järgida riiklikke käitumisjuhiseid ning vältida nakatumise kahtluse korral igasuguseid kontakte.

Ava kõik

Loe veel

Eesti antimikroobse resistentsuse ohjamise strateegia 2025-2030, Sotsiaalministeerium avaneb uues vahekaardis

Nakkushaigused ja vaktsineerimine, Sotsiaalministeerium avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Loomataud

Ohuhinnang: ulatusliku taudipuhangu tekkimine on Eestis tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes on ohu realiseerumise tõenäosus tõusnud vähe tõenäoliselt tõenäolisele.

2023. ja 2024. aasta olid loomataudide esinemise seisukohast stabiilsed. Eriti ohtlikke loomataude peetavatel loomadel ei esinenud ning programmiliselt tõrjutavate loomataudide esinemise staatustes muutusi ei toimunud.

Eriti ohtlikeks loomataudideks maismaaloomadel on Newcastle'i haigus, veiste katk, suu- ja sõrataud, hobuste Aafrika katk, kõrge patogeensusega lindude gripp, lammaste ja kitsede rõuged, nodulaarne dermatiit, Rift Valley palavik, sigade Aafrika katk, sigade klassikaline katk, veiste kontagioosne pleuropneumoonia, kitsede nakkav pleuropneumoonia, väikemäletsejaliste katk ja malleus. Veeloomadel on eriti ohtlikuks liigitatud viis loomataudi, millest Eesti oludes on tähtis epizootiline vereloomeelundite nekroos, mis ohustab vikerforelli ja ahvenat.

OHUD

- Eriti ohtlikud loomataudid võivad olla nakkavad ka inimestele ning põhjustada haigestumisi või koguni lõppeda surmaga. Eriti mõjutatud on veterinaararstid ja taudikoldes töötavad inimesed, kes ei kasuta õigelajal / piisavalt isikukaitsevahendeid.

- Kuigi kontrollid loomapidamisasutustes näitavad tuvastatud rikkumiste arvu vähenemist, kasvab samal ajal loomade ja lindude vabapidamine ning inimeste vaba liikumine looma- ja linnukasvatuste vahel, mis loob soodsa pinnase nakkuse kandumiseks ühest farmist teise. Samuti levivad Euroopas loomataudid, mida varem esinenud ei ole või on viimasest juhtumist möödas aastakümneid.

- Sigade Aafrika katk (SAK) on Eesti territooriumil endiselt endeemiline. Viimastel aastatel on metssigade populatsiooni arvukus olnud tõustuteel. Kui 2018. aastal oli metssea talvise asurkonna suurus natukene üle 5000 metssea, siis 2024. aastal juba ligi 17 000 isendit. Viimased taudipuhangud kodusigadel olid 2023. aasta juulis Lõuna-Eesti kahes farmis. SAKi on diagnoositud ka Eesti naaber- ja lähiriikides: Lätis, Leedus, Poolas ning Venemaa Föderatsioonis. 2024. aastal teavitas SAKi esinemisest 21 Euroopa riiki.

- Võrreldes mitme varasema aastaga on kõrge patogeensusega lindude gripi puhangute arv Euroopas, sealhulgas Põhjamaades kasvanud ning see tähendab, et taudi leviku oht metslindudelt kodulindudele on palju suurem. Tõusuteel on ka lindude gripi viiruse tuvastamine imetajatel.

TEGEVUSED

- Eestis uuritakse riiklike loomataudide programmide raames loomakarju igal aastal enam kui 36 loomataudi suhtes, et kindlaks teha nende esinemine või mitteesinemine. Lisaks tehakse loomakasvatusettevõtete plaanilisi ametlikke kontrolle riskipõhiselt, et kontrollida nende üldist vastavust kehtestatud nõuetele.

- 2025. aasta aprillis tellis Põllumajandus- ja Toiduamet kaks ekspertarvamust Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskuselt. Saadud ekspertarvamustest tulenes, et suu- ja sõrataudi Eestisse toomise risk ei ole kõrge.

- Põllumajandus- ja Toiduamet hindab äärmiselt olulise ja vajalikuna nii loomakasvatajate kui ka laiema avalikkuse teavitamist.

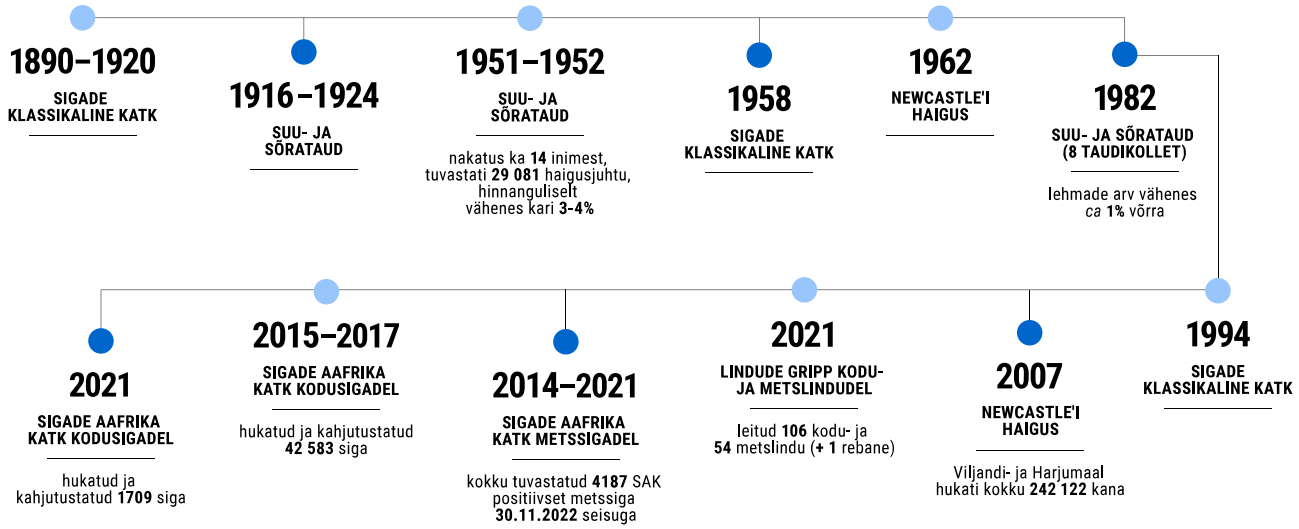
KÄITUMISJUHISED

Igaüks saab loomataudide leviku ennetamisele kaasa aidata:

- Ära too reisidelt kaasa loomseid toiduaineid, mis võivad olla tauditekitajaga saastunud.

- Väldi võimaluse korral kokkupuudet farmiloomade ja ulukitega. Farmi külastades pea vähemalt 48 tundi vahet, enne kui lähed järgmisesse farmi.

- Vaktsineeri oma lemmikloomi marutaudi vastu ja ära too riiki vaktsineerimata lemmikloomi.

Ava kõik

Loe veel

Loomataudid, Põllumajandus- ja Toiduamet avaneb uues vahekaardis

Loomataudide iganädalane ülevaade, Põllumajandus- ja Toiduamet avaneb uues vahekaardis

Suu- ja sõrataud Euroopas, Põllumajandus- ja Toiduamet

World Animal Health Information System, Maailma Loomatervishoiu Organisatsioon avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Ulatuslik elektrikatkestus

Ohuhinnang: Ulatuslik elektrikatkestus Eestis on väga tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Põhivõrgus on viimasel aastakümnel elektrikatkestustest tulenev mõju vähenenud. Peamisteks

põhjusteks on tehnilised rikked või rasked ilmastikuolud.

Jaotusvõrgus on viimasel aastal elektrikatkestuste arv vähenenud, valdavalt on katkestused tekkinud raskete ilmastikuolude tagajärjel, näiteks tuule või lumeraskuse tõttu langenud puudest. Eesti suurima jaotusvõrgu Elektrilevi võrgus oli riketest tingitud elektrikatkestuste keskmine aeg tarbimiskoha kohta aastas (SAIDI) 2024. aastal 142 minutit, mida oli palju vähem kui aasta varem (2023. aastal 453 minutit). Kuigi 2024. aasta oli lähiaastate kõige rahulikum tormide poolest, siis endiselt on Eesti jaotusvõrgu toimimine, eriti maapiirkondades, suuresti mõjutatud ilmastikuoludest.

OHUD

Elektrikatkestuste peamised tekkepõhjused:

- ✓ ilmastikunähtused: tormid, jäävihmad, üleujutused, äärmuslikult külm või kuum ilm;
- ✓ tehnilised põhjused: inimlikud eksitused; oluliste seadmete tehnilised rikked, sh tulekahjud;
- ✓ küberrünnakud elektrivõrgu juhtimissüsteemide või arvestite vastu, tootmisseadmete ja nende pilves asuvate haldussüsteemide vastu (nt elektrijaamad, suuremad tuule- ja päikeseenergia pakkujad);
- ✓ energiainfrastruktuuri kahjustamine (vargused, sabotaaž, vandaalitsemine jms).

Välisühendused on Baltikumi jaoks kriitilise tähtsusega. Intsidendid Läänemerel, sealhulgas EstLink 2 lõhkumine 2024. aasta jõulude ajal näitab, et merealune energiainfrastruktuur on haavatav ning sel on suur mõju ühiskonnale, sh elektrihindadele.

Tuleviku kriise võivad tekitada hübriidsed ohud, mille eesmärk on ühiskonda destabiliseerida. Arvestades regiooni geopoliitilist olukorda ja täiemahulist sõda Ukrainas, on oluline riskide maandamiseks tagada kriitilise energiataristu vastupanuvõime hübriidsete ohutudega toimetulekuks. See eeldab muu hulgas:

- ✓ **füüsilise kaitse** suurendamist kriitilistel energiainfrastruktuuri objektidel, mis võtab arvesse praeguse uue reaalsuse riske (nt droonid, tahtlik kahjustamine, sabotaaž);
- ✓ **küberturvalisuse** pidevat tagamist, mis võimaldab maandada riske seoses kolmandate osaliste ligipääsuga energiarajatistesse (nt pilveserveritesse, juhtsüsteemidesse häkkimine).

TEGEVUS

- 2025. aastal ühendati Balti riigid lahti BRELL sagedusalast ning ühendati Mandri-Euroopa sagedusalaga. Enam pole Baltikumi energiasüsteem sõltuv Venemaast. Enne sünkroniseerimist oli Eesti elektrisüsteem sünkroonalaga seotud kuue 330 kV kõrgepingeliiniga, pärast sünkroniseerimist kolmega – need on ühendused Lätiga. Seda arvesse võttes peab Eesti elektrisüsteemi tehniline võimekus saartalitluse olukorraga toime tulla olema varasemast suurem.

- Juhitavate võimsuste (näiteks gaasi- ja põlevkivielektrijaamad) piisav maht Baltikumis ja liikmesriikide vahelised välisühendused aitavad maandada ohte. Juhul kui regioonis peaks esinema tootmisvõimsuste puudujääk, näiteks eriti pikal külmal perioodil leiavad samal ajal aset ulatuslikud katkestused ja rikked, siis tuleb halvimal juhul hakata piirama elektritarbimist. Sel juhul hakatakse tarbijatele elektrit edastama roteeruvalt – kuni paaritunniste katkestustega ja etteteatatult. Elektriga varustatus tagatakse esmalt neile tarbijatele, kus on oht inimelule kõige suurem (näiteks haiglatele ja kriitilistele hooldekodudele).

KÄITUMISJUHISED

Pikaajaliseks elektrikatkestuseks saad valmistuda, mõeldes läbi, millisteks hädavajalikeks toiminguteks igapäevaselt elektrit vajad ja millised on alternatiivid elektri puudumisel:

- Varu koju patareitoitel valgusteid.

- Oma täislaetud akupanka telefoni laadimiseks.

- Varu koju patareitoitel, päikesepatareiga või dünamoga (käsivändaga) raadio ametliku info kättesaamiseks.

- Hoolitse, et sul oleks piisavalt koduseid varusid, et tuleksid nädal aega iseseisvalt toime.

- Kui sõltud ühisveevärgist, küsi kohalikult omavalitsuselt või vee-ettevõttelt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud veega varustamine elektrikatkestuse korral.

- Mõtle läbi, kuhu saad minna, kui sõltud suures osas elektrist, millele pole alternatiive. Pikaajalise elektrikatkestuse korral saad abi ka kohalikust omavalitsusest.

- Auto olemasolul veendu, et sul oleks kodus piisavalt kütust, et vajaduse korral raadiost infot saada või ka autos telefoni laadida.

- ✓ Võimaluse korral soeta generaator ja selle jaoks vajaminev kütusevaru.

Põhjalikumad juhised elektrikatkestuseks valmistumiseks leiad **olevalmis.ee veebilehelt avaneb uues vahekaardis** ning **Elektrilevi veebilehelt avaneb uues vahekaardis**.

TEAVITAMINE KAHTLUSÄRATAVATEST TEGEVUSTEST

Kuna hübriidrünnakud elektrisüsteemile omavad suurt mõju kogu ühiskonna toimimisele, siis nende ennetamiseks on oluline **teavitada 112**, kui näed kahtlast tegevust elektriliinide või alajaama juures (näiteks pildistamine, droonide lennutamine, ebatavaline tegevus).

Ava kõik
Loe veel
Elektrilevi katkestuste kaart avaneb uues vahekaardis
Kriis.ee: Mida teha elektrikatkestuse korral? avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Ulatuslik sidekatkestus

Ohuhinnang: ulatusliku sidekatkestuse realiseerumine on tõenäoline ning on tugevalt seotud teiste ohtudega, sh elektrikatkestuste, küberohtude ning tahtliku inimtegevusega. Eelmise hindamisega võrreldes on ohu realiseerumise tõenäosus langenud väga tõenäoliselt tõenäolisele.

Ulatuslik sidekatkestus võib tuua kaasa teiste elutähtsate teenuse toimepidevuse häired ja halvata täielikult elektroonilise side pidamise. Ohu olulisus omakorda seisneb selles, et ohtu võib sattuda inimeste elu ja tervis ning ühiskonda vallata laialdane paanika.

Kõige tõenäolisemad põhjused sidekatkestuseks on ulatuslik elektrikatkestus, küberrünnak ja/või füüsilise taristu rike. Kui need realiseeruvad samal ajal, võib see omakorda kaasa tuua ulatusliku sidekatkestuse. Sellist tõenäosust võib hinnata vähe tõenäoliseks, juhul kui need tegevused ei ole kõik ühel ajal ja süsteemselt planeeritud. Seda omakorda põhjusel, et sideettevõtetel on ohtude kaupa olemas ennetus- ja reageerimismeetmed. Näiteks laiaulatusliku taristu rikke korral on võimalik käivitada riigisisene rändlus, mis tähendab, et sideettevõtjad kasutavad side toimepidevuse tagamiseks üksteiste taristut.

OHUD

- Peamised ohuallikad tulenevad ilmastikust, tehnoloogiast ja inimfaktorist (füüsiline riigisisese või välisühenduse taristu rike). See tähendab, et äärmuslikud ilmastikuolud võivad tuua kaasa ulatuslikud elektrikatkestused, mis omakorda toovad kaasa sidekatkestused. Kuna sideteenuste osutamine baseerub erinevatel tehnoloogilistel lahendustel, on olulisteks ohtudeks tarneahelate riskide ja küberrünnakutega seonduv.

- Riigisisese ja välisühenduste taristu füüsiline kahjustamine on viimastel aastatel enim realiseerunud oht, mis potentsiaalselt võib mõjutada side toimepidevust. Siiski peab sellisel juhul olema tegemist selgelt laiaulatusliku välisühenduste katkestusega ehk üksikud ühenduste rikked sidekatkestust kaasa ei too.

KÄITUMISJUHISED

Suur osa igapäevaelus kasutatavatest sidevahenditest sõltub enamal või vähemal määral elektri olemasolust: teler, raadio, telefon jne. Laialdase elektrikatkestusega võib kaasneda ka sidekatkestus, millega toime tulemiseks saad juba ennetavalt ettevalmistusi teha:

- Kirjuta paberile oluliste inimeste telefoninumbrid – kui telefoni aku on tühi, ei saa sealt ka kontakte kätte.

- Võimaluse korral kasuta erinevate sideettevõtjate teenuseid.

- Soeta koju patareitoitel raadio, et uudiste ja juhistega kursis olla.

- ✓ Hoia kodus hädavajalikku sularaha.
- ✓ Mõtle läbi, kuidas saad vajaduse korral abi kutsuda.

Rohkem infot leiad olevalmis.ee veebilehelt: **sideteenuste katkestus**.

Ava kõik
Loe veel
Teabe ja sideteenuste katkemine, Päästeamet avaneb uues vahekaardis
Rikkeinfo reaalajas, Telia avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Piiriülese levikuga tuumaõnnetus

Ohuhinnang: Eesti lähipiirkonnas toimuv tuumaõnnetus on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Eesti jaoks on suurimaks võimalikuks tuumaõnnetuse põhjustajaks tõsise avarii toimumine kõige lähemal asuvates tuumaelektrijaamades (AEJ). Need on Leningradi AEJ Venemaa Föderatsioonis (~ 70 km Narvast) ja Loviisa AEJ Soome Vabariigis (90 km Eesti rannikust (Kunda) põhjasuunas). Radioaktiivne saaste võib eelmainitud tuumaelektrijaamadest ebasoodsatel ilmastikuoludel õhukandeliselt Eestisse jõuda mõne tunniga ning seejärel põhjustada keskkonna ulatusliku radioaktiivse saastumise ja sekkumistasemete ületamise.

Samas Soomes asuv Loviisa AEJ, mis asub küll umbes 90 km kaugusel Eesti rannikust, ohtu ei kujuta, sest selle toimimine ja protseduurid on läbipaistvad ja usaldusväärsed. Samuti on koostöö Soome

ametivõimudega tagatud. Peamiseks ohustatud piirkonnaks tuleb siin lugeda Ida-Virumaad, aga ka kogu Põhja- ja Kirde-Eestit Loviisa ja Leningradi AEJ-s toimunud avarii korral.

Tuumajaamade arv lähiriikides näitab endiselt kasvutrende. Vanemat tüüpi reaktoreid suletakse pärast uuemate avamist ning tulevikku on planeeritud ka mitu uut asukohta (näiteks Poolas).

Eestist 500 km raadiuses asuvad tuumajaamad

OHUD

- Halvimaks tõenäoliseks stsenaariumiks loetakse õnnetust Leningradi tuumaelektrijaamas Sosnovõi Bori linnas, mis asub Eesti mandrialast umbes 70 km kaugusel.

- Vaatamata ohutusstandardite ja -tehnoloogiate arengule, jäävad tuumaõnnetuse riskid Eestile ka tulevikus – küsimus on pigem riskide tasemes ja suuruses. Isegi kui Leningradi AEJ kõik vanad reaktorid suletakse ning uued reaktorid valmivad ja lahendatud saab ka sealsete radioaktiivsete jäätmete hoidmise küsimus, jääb lähtudes IAEA soovitustest Eestile kohustus olla valmis tuumaõnnetuse riskide maandamiseks.

TEGEVUSED

- Piiriülese levikuga tuumaõnnetust, mis toimub väljaspool Eestit, pole meil võimalik kontrolli all

- hoida. Küll aga teenib kiirgusohust varajase hoiatamise süsteem seda eesmärki sel moel, et Keskkonnaametil on võimalik saada teavet naaberriigis toimunud tuumaõnnetuse kohta võimalikult varajases staadiumis.

- Kiirgusohutuse seisukohalt on tuumajaamad Eestist piisavalt kaugel ja vahetu oht Eesti elanike elule puudub.

KÄITUMISJUHISED

Kui kuuled või näed ametlikku ohuteavitust kiirguse leviku, tuumarelva kasutamise või tuumaelektrijaama avarii kohta lähiriigis, siis:

- Varju kiiresti siseruumidesse.

- Järgi ametilikest kanalitest antavaid juhiseid.

Põhjalikumad juhised leiad Päästeameti veebilehelt: **kiirgusõnnetus avaneb uues vahekaardis**

Ava kõik
Loe veel
Kiirgusseire ja kriisireguleerimine, Keskkonnaamet avaneb uues vahekaardis
Kiirgusolukord Ukrainas, Keskkonnaamet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Õnnetus ohtlikke kemikaale käitlevas

ettevõttes

Ohuhinnang: Suurõnnetuse juhtumine ohtlikke kemikaale käitlevates ettevõtetes on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ohuhinnang muutunud ei ole.

Ohtlike ja suurõnnetuse ohuga ettevõtete kaart

Eestis on kõrgema ehk A- ja B-kategooria suurõnnetuse ohuga ettevõtteid 66 käitises, kus käideldakse mitmesuguseid ohtlikke kemikaale. Valdavalt on tegemist tuleohtlike vedelkütuste ja gaaside käitlemisega (43,9%), väetise käitlemisega (15,2%), lõhkematerjali ja pürotehniliste toodete hoiustamisega (9%), põlevkiviõli (7,6%) ja mürgiste gaaside (4,5%) käitlemisega. Üldjuhul on suurõnnetuse vaatest kõige suurema potentsiaalse mõjuga need ettevõtted, mis paiknevad tiheasustusega piirkondades või nende vahetus läheduses.

C-kategooria ohtlikke ettevõtteid on Eestis kokku 283 käitises. Kõige enam on tuleohtlike vedelkütuste (tanklad) ning gaaside (gaasipaigaldised) jae- ja hulgimüüjaid (78,5%), ammoniaagil töötavaid külmhooneid (8,5%), ohtlike kemikaalide hulgimüüjaid (2,5%), galvaanika (1,4%) ning pürotehniliste toodete ja laskemoona hoiustajaid.

Suurõnnetuste põhjusteks ohtlikke kemikaale käitlevates ettevõtetes on lekked, tulekahjud, plahvatused, mille üldised põhjused on:

- inimlik eksimus: erinevate ohutusnõuete rikkumine, hooletus, hoonete või seadmete, sh kaitsemeetmete puudulik projekteerimine ja projekteerimisvead;
- tehnoloogilised rikked: defektiga seadmed, tehniliste kaitsemeetmete mittetoimimine, seadmete amortisatsioon ja rikked, seadmestiku ja torustiku vananemine;
- loodusjõud: üleujutus, tugevad sademed, välk, tuul, madal või kõrge temperatuur, maavärin/maalihe;
- elektri-, soojus-, vee- ja sidekatkestusest tingitud õnnetused;
- kuritahtlik tegevus: süütamine, plahvatuse tekitamine ja küberrünnakud.

OHUD

- Tuvastatud mittevastavustega käitiste suhtarv on ajas suurenenud. 2024. aastal tuvastati puuduseid 84% paikvaatlustel. Kahel viimasel aastal on suurenenud mittevastavused seoses probleemidega kemikaalide hoiukohtades, aegunud kohustuslike dokumentide, puudustega tuleohutusnõuete täitmisel ning vähese tähelepanu pööramisega personali koolitamisele ja õppuste läbiviimisele.

- Ekstreemsed ilmastikuolud nagu kuumalained ja paduvihmad võivad suurendada kemikaalide lekkimise riski.

TEGEVUSED

- Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA) on koostöös Päästeametiga välja arendanud ja kasutusse andnud TTJA järelevalve infosüsteemis (JVIS) kemikaalide mooduli, mille kaudu on ohtlikke kemikaale käitlevatel ettevõtetel võimalik esitada menetlemiseks ja kooskõlastamiseks kemikaaliseaduse kohast käitamisloa taotlust ning kohustuslikke dokumente. 2025. aasta märtsiks on kemikaalide mooduli kaudu ettevõtted esitanud üle 57% kõikidest kohustuslikest dokumentidest.

- Tehnoloogilised lahendused on aidanud ettevõtetel maandada suurõnnetuse toimumise ohtu. Näiteks kasutatakse riskide tuvastamiseks ja ennetamiseks arukaid sensoreid ja tehisintellekti. Lisaks on kasutusele võetud täiustatud materjale, mis on kemikaalide ladustamiseks vastupidavamad ja ohutumad. Samuti kasutatakse ohtlike kemikaalide käitlemisel üha enam automaatikat ja roboteid, vähendades inimeste kokkupuudet.

KÄITUMISJUHISED

Keemiaõnnetusest annab märku sireenide käivitumine ohtlikus või suurõnnetuse ohuga ettevõttes, kemikaalide lõhn või seletamatu halb enesetunne, samuti avariisse sattunud ohtliku veose märgisega sõiduki läheduses olemine.

Keemiaõnnetuse korral:

- Väldi kokkupuuteid kemikaalidega.

- Varju siseruumidesse.

- ✓ Kaitse hingamisteid.
- ✓ Järgi ametlikest kanalitest antavaid juhiseid.

Põhjalikumad käitumisjuhised keemiaõnnetuse korral tegutsemiseks leiad olevalmis.ee veebilehelt: **keemiaõnnetus avaneb uues vahekaardis**.

Ava kõik
Loe veel
Ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted, Päästeamet avaneb uues vahekaardis
Ohtlike kemikaalide käitlemine, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet avaneb uues vahekaardis
Ohtlikud käitised, veevarustus, veeohutus, Maa-amet avaneb uues vahekaardis
Õnnetusest teavitamine, Päästeamet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Õnnetus kiirgusallikaga

Ohuhinnang: Eestis on õnnetus kiirgusallikaga ebatõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Eestis on iseseisvusajal toimunud üle 35 kiirgusjuhtumi – keskmise sagedusega 2–3 juhtumit aastas. Peamiselt on need olnud omanikuta kiirgusallikate leidmised. Arvestades ohtusid ja nende realiseerumise tõenäosust, ei ole põhjust arvata, et tulevikus sellised sündmused sageneksid.

Transpordiõnnetusi radioaktiivsete ainete veol Eestis registreeritud ei ole. Õnnetusi tootmisettevõttes, kus töödeldakse radioaktiivseid isotoope, on toimunud vaadeldaval perioodil vaid üks (1994. aastal

radioaktiivsete jäätmete hoidlas). Samuti ei ole registreeritud ühtegi märkimisväärset juhtumit meditsiiniasutuses. Kosmosesatelliidi või selle osa kukkumine on samuti väga väikese tõenäosusega sündmus.

Keskkonnaameti andmetel (2024. aasta seisuga) on Eestis kasutusel:

- ✓ üle 1600 elektrilise kiirgusseadme (peamiselt röntgenaparaadid);
- ✓ üle 480 seadme, kus on kasutusel kinnine kiirgusallikas;
- ✓ üle 200 lahtise kiirgusallika (peamiselt kasutusel meditsiinis ja teaduses).

OHUD

- ✓ Sündmuse lahendamist ei ole võimalik ette planeerida, sest omanikuta radioaktiivse aine konteineri võiks avastada näiteks kaevetööde käigus mistahes asukohast (muu hulgas tiheasustusalalt) ja ettenägematul ajal.
- ✓ Radioaktiivne leid võib sattuda inimeste kätte, kes ei tea, et tegemist on radioaktiivse allikaga, või seda teades ei teata sellest ametivõimudele, mistõttu võidakse teadmatusest ja hoolimatusest seada ohtu enda ja teiste elu või tervis.

TEGEVUSED

- ✓ Kriise reguleerivate partnerasutustega toimuvad regulaarsed õppused ning arendatakse koostööd. Samuti on olemas valmidus nii kriisiinfotelefoni käivitamiseks kui ka EE-ALARM-i kasutamiseks.

KÄITUMISJUHISED

Kui kuuled või näed ametlikku ohuteavitust kiirgusohu kohta, siis:

- ✓ Varju kiiresti siseruumidesse.
- ✓ Järgi ametilikest kanalitest antavaid juhiseid.

Põhjalikumad juhised leiad Päästeameti veebilehelt: **kiirgusõnnetus avaneb uues vahekaardis**

Ava kõik
Loe veel
Kiirgushädaolukorrad, Kliimaministeerium avaneb uues vahekaardis
Rahvusvaheline tuuma- ja radioloogiliste sündmuste skaala (INES), Rahvusvaheline
Aatomienergiaagentuur avaneb uues vahekaardis
Kiirgustegevus ja kiirgustegevusluba, Keskkonnaamet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Õnnetus raudteel

Ohuhinnang: Võttes arvesse asjaolu, et viimase kümne aasta jooksul on toimunud 6–24 õnnetusjuhtumit aastas, on raskema raudteeõnnetuse juhtumine tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Enamik raudteeõnnetusi juhtub raudteeülesõidu- ja ülekäigukohtades. Raudtee ületaja peab andma rongile teed ning enne raudtee ületamist peab veenduma selle ohutuses, paraku esineb igal aastal hukkunutega raudteeõnnetusi. Õnnetusjuhtumite arv viimase kümne aasta jooksul on olnud vahemikus 6 kuni 24 õnnetusjuhtumit aastas (v.a suitsiidid). Õnnetusjuhtumite põhjuseks võib olla ettevaatamatus, kõrvaklappide kasutamine, nutitelefonide kasutamine ja ka alkoholi- või narkojoobes olek.

Õnnetusjuhtumid jagunevad tõsisteks õnnetusjuhtumiteks ja õnnetusjuhtumiteks.

Tõsine õnnetusjuhtum on rongi kokkupõrge või rööbastelt mahasõit, mis põhjustab vähemalt ühe inimese surma, vähemalt viiele inimesele olulise tervisekahjustuse või mille tulemusena saab raudteeveerem, raudteeinfrastruktuur või keskkond tõsiseid kahjustusi.

Õnnetusjuhtum on ettekavatsematu või ootamatu sündmus või sündmuste jada, nagu rongi kokkupõrge teise rongi või manööverdava raudteeveeremiga, rongi kokkupõrge takistusega, rongi rööbastelt maha minek, raudteeületuskohal toimunud õnnetus, raudteeveeremi otsasõit inimesele, raudteeveeremi

põleng, ja muud sellised õnnetusjuhtumid, mille tagajärjel tekib kahju.

OHUD

- Lähiajal planeeritud rongikiiruste tõstmine kuni 160 km/h võib kaasa tuua õnnetusjuhtumite sagenemise ja nende tagajärgede tõsiduse suurenemise. Viimaste aastate jooksul on rongireisijate arv järjepidevalt suurenenud. Planeeritud rongikiiruste tõstmine tagab sihtpunktide vahelise kiirema ühenduse, see võib veelgi suurendada rongireisijate arvu kasvu. Ohutustaset võivad mõjutada ka kaubaveomahu kõikumised.

- Ohu realiseerumise toetavaks faktoriks võivad olla ka rasked ilmastikuolud. Tihe lumesadu, paduvihm ja udu võivad oluliselt piirata nähtavust ületuskohal. Eriti ohtlikuks muutub see ainult liiklusmärkidega reguleeritud ületuskohtadel. Lisaks võib juhtuda, et lumetormi korral ei ole ülesõidukohad nõuetekohaselt lumest puhastatud, ning tekib oht, et raudteed ületav sõiduauto võib ülesõidukohale kinni jääda.

- Raudteetransporti kasutatakse kemikaalide veoks suurtes kogustes, mis ohu realiseerimisel suurendab oluliselt võimaliku õnnetusjuhtumi tagajärgede tõsidust.

- Kõige suurem oht seisneb selles, et halbade asjaolude kokkulangemisel võib raudteeõnnetus osutuda väga tõsiseks ja ohvriterohkeks õnnetusjuhtumiks. Lisaks võib tekkida keskkonnareostus ja/või varaline kahju. Samuti on oht, et tõsine raudteeõnnetus võib juhtuda kohas, kus abivajajateni jõudmiseks on vaja kasutada eritehnikat. Sellisteks kohtadeks on näiteks metsad, põllud, rabad ja muud kohad, kus peale raudtee infrastruktuur puudub. Sellises kohas oleks raudteeõnnetuse korral abi andmine oluliselt raskendatud.

TEGEVUSED

- Rongide kiiruste tõstmisest tulenevate riskide maandamiseks uuendati raudteeülesõidukohtade nõudeid käsitlevat regulatsiooni ning raudteeinfrastruktuuri valdajad on hakanud uusi nõudeid rakendama. Selle tulemusena luuakse rohkem eritasandilisi raudteeületuskohti ning paljud olemasolevad raudteeületuskohad saavad täiendust (lisa)tõkkepuude ja automaatse foorisignalisatsiooni näol.

- Selleks, et õnnetusjuhtumi tagajärjed oleksid riski realiseerumise korral võimalikult väiksed, korraldatakse raudteeõppusi.

Ava kõik

Loe veel

Ohutus, Eesti Raudtee avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Õnnetus lennuvahendiga

Ohuhinnang: Lennuõnnetuse toimumine Eestis on ebatõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Võimalikeks lennuõnnetuse põhjusteks võib lugeda nii väliskeskkonnast tulenevaid ohte (udu, tugev tuul, äike, tugev sadu), inimtegevust (lennuvahendi kasutamine terrorirünnakus, seadmete tahtlik rikkumine, piloodi või lennujuhtimise viga) kui ka sõidukite tehnilist seisukorda (seadmete seisukorra muutus või puudused hoolduses).

Eesti paikneb Aasiast Euroopasse tulevate lennuvoogude peateel, mis on alati tähendanud suurt ülelendude arvu. 2022. aastal alanud Venemaa täiemahuline agressioonisõda Ukrainas muutis seda pilti oluliselt. Sisuliselt peatusid Euroopa vedajate Aasia-suunalised ülelennud ja järele jäid ainult Aasia päritolu lennukid teel Euroopasse. Ülelendude maht on 2025. aastal jätkuvalt 30% madalam sõjaeelse ajaga võrreldes.

Möödunud aastal suurenesid lennuliikluse mahud taas: 2024. aastal teenindati Eestis 13% rohkem lende kui eelneval aastal, mis on märkimisväärne kasv, kuid võrreldes kriisieelse 2019. aastaga teenindati veerandi võrra vähem lende. Eesti õhuruumis juhitud lendude arv kasvas 176 619 lennuni, millest ülelende oli 129 957. Eesti lennujaamu läbinud reisijate arv kasvas mullu võrreldes eelmise aastaga ca 18% võrra ja ületas 3,5 miljoni reisija piiri.

OHUD

- ✓ Lennuliiklusteeninduse AS teavitas 2024. aastal 775 juhtumist. Tegemist oli peamiselt õhuruumi kasutamise loa rikkumisega, töötava transpondrita ja lennuplaanita lendudega neutraalvete kohal, lennujuhi juhiste rikkumisega ning ilma loata droonide lennutamisega Tallinna lähialas.

- ✓ Kõige enam oli GNSS-signaali häirega seotud juhtumeid. Juhtumid leidsid aset Tallinna lennuinfopiirkonnas. GNSS-signaali häired ei mõjuta otseselt ülelendude toimumist, kuid avaldavad mõju lennujuhtide ja süsteemide tööle ning võivad mõjutada piirkondlike lennuväljade lennuliikluse toimimist, mida saab täiendavate süsteemide abil riskina vähendada.

- ✓ Kasvutrendis on kokkupõrked lindudega. Suurem osa neist toimus Tallinna lennuväljal. 2024. aastal rajati Tallinna lennuvälja lähedale lindude meelitamiseks katsepõld, mida niideti oluliselt tihemini kui lennuvälja liiklusala. Katsepõlluga õnnestus meelitada linnud lennurajalt eemale ning vähendada suurte lindudega kokkupõrke riski.

TEGEVUSED

- ✓ Võrreldes 2023. aastaga on juhtumitest teavitamise hulk kasvanud ca 20%. Põhjuseks on lennuliikluse taastumine ja suurened lennuliiklus pärast COVID-it ning tõhusam raporteerimiskultuur.

- ✓ Valdkond peab arenema ja kohanema ka tehisintellekti potentsiaali kasutamiseks ning küberrünnete tõrjumiseks nii maismaataristu kui ka lendava õhusõidukipargi kerksuse tagamiseks.

Ava kõik

Loe veel

Ohutusaruanne 2024 (EN), Euroopa Lennundusohutusamet (EASA) avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Ulatuslik merepäästesündmus

Ohuhinnang: oht lennu- või merepääste sündmusteks Eesti päästepiirkonnas on vähe tõenäoline. Laevaõnnetuse tõenäosust suurendavad Soome lahe võrdlemisi kitsas laevatee, ristuv laevaliiklus ja talvisel navigatsiooniperioodil jääolud. Võrreldes eelmise hindamisega on ohuhinnangut tõstetud ebatõenäolisest vähe tõenäoliseks.

Sündmused, mille käigus vajab kohest päästmist suur hulk merel lennu- või laevaõnnetusse sattunud inimesi, toimuvad harva, kuid neil on suur mõju inimestele, varale ja keskkonnale. Niisuguse sündmuse lahendamiseks käivitatud suuremahuline merepäästeoperatsioon tähendab mitme riigi, erinevate päästeüksuste ja tehniliste ressursside koordineeritud koostööd, mille eesmärk on päästa inimelusid, minimeerida keskkonnakahju ja tagada õnnetuse kiire lahendamine. Merepäästeoperatsiooni muudab keerukaks piirkonna tihe laevaliiklus, rasked ilmaolud eriti talvisel navigatsiooniperioodil, suure hulga inimeste otsimise ja päästmise vajadus.

2024. aastal tegeles lennu- ja merepääste koordinatsioonikeskus 361 merepäästejuhtumi koordineerimisega, millest 268 leidsid aset merel, 40 maismaal ja 53 piiriveekogul. Viimastel aastatel ei ole Eesti vetes toimunud laevaõnnetusi, milles oleks abi vajanud suur hulk inimesi.

TEKKEPÕHJUSED

- Inimfaktor: väsimus, stress, ettevaatamatus, navigeerimisvead, ebapiisav väljaõpe, juhtimis- ja otsustusvead pingelistes olukordades jms.
- Masina, süsteemide või seadmete rike, kerekahjustused.
- Ilmastik: udu, tugev tuul ja lainetus, talvel jääolud.

OHUD

- Läänemerel sõitvate lõbusõidulaevade täpne arv ei ole teada ELi liikmesriikide vahelise vaba liikumise tõttu.
- Soome laht on üks aktiivsemaid veeteid maailmas, kus laevaõnnetuste tõenäosust suurendab ida-

- lääne suunaline kaubavedu, mis lõikub Helsingi ja Tallinna vahelise tiheda reisiparvlaevade liiklusega.

- Igal aastal tekivad olukorrad, kus õnnetusse satub suurem hulk kalamehi, kes püüavad kala jääl (põhiliselt Peipsi järv, Pihkva järv ja Lämmijärv ning Pärnu laht), arvestamata jääle mineku keeluga ning ebasoodsate ilmastikuoludega. Peamine riskigrupp on harrastuskalurid, kes üldjuhul ei tunneta ega tea ohtusid, mis neid jääl viibides varitsevad. Hädasolijad ja abivajajad on üldjuhul harrastuskalurid ja harrastusmeresõitjad.

- Sadamasse pääsu ootavate laevade kogunemine kitsal alal laevatee lähistel.

- Meremajanduse arengu hoogustumine, sealhulgas meretuuleparkide rajamine.

- Venemaa Föderatsiooni tegevus.

TEGEVUSED

- Suuremahulise merepäästeoperatsiooni plaan loob eeldused paremini ettevalmistatud koostööks, sujuvamaks koordineerimiseks ja rahvusvahelise abi tõhusaks rakendamiseks.

- Jõudsalt areneb droonide kasutamine erinevate ülesannete täitmiseks, sealhulgas lennu- ja merepäästes. Päästedroonid saavad aidata kiirelt tuvastada õnnetuskohti, viia kohale päästevarustust ja jälgida reaalajas olukorda sündmuskohal.

- Nutipoide arendamine võimaldab saada reaalajas täpse ülevaate piirkonna tuuleoludest, lainetusest, hoovustest ja veetemperatuurist. See toetab lennu- ja merepäästeoperatsioone ning pakub üha täpsemat teavet ilmastikuolude kohta, aidates ennetada õnnetusjuhtumeid. Uute tehnoloogiate kasutuselevõtt toob kaasa vajaduse täiendada mere- ja lennupääste valdkonna spetsialistide teadmisi ning arendada uusi kompetentse.

Ava kõik

Loe veel

Lennu- ja merepääste, Politsei- ja Piirivalveamet avaneb uues vahekaardis

Eesti vabatahtlik mere- ja järvepääste avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Ulatuslik merereostus

Ohuhinnang: Eesti merealadel on oht merereostuse tekkeks tõenäoline, arvestades rahvusvahelise laevaliikluse tihedust. Suurenev kaubavedu, piirkonna keeruline navigeerimisolukord ning Venemaa varilaevastiku laevad suurendavad ohu realiseerumise tõenäosust.

Merereostus on Eesti merealal arvestatav oht, mis võib tuleneda mitmest allikast: naftasaaduste ja kemikaalide veost, laevade kokkupõrgetest, lekkivatest vrakkidest, sadamategevusest ja meretuuleparkide arendusest. Reostus võib kahjustada mere ökosüsteeme ja elusloodust ning ohustada inimeste tervist ja majandustegevust.

Eesti vetes on varasematel aastatel toimunud mitu väiksemat reostusjuhtumit, millest osa on seotud sadamategevusega, osa laevade kütuseleketega. Ametlikult registreeritud suuremahulisi intsidente on vähe, kuid varasemate juhtumite mõju ökosüsteemile on olnud märkimisväärne. Viimastel aastatel on aga suurenenud võimalike tankeriõnnetuste oht.

OHUD

- Naissaare ja Vaindloo lähedale on tekkinud suured ja tiheda liiklusega isetekkelised ankrualad kaubalaevadele, mis ootavad laadimiseks pääsu peaasjalikult Venemaa sadamatesse.
- Eesti merealadel seilab üha rohkem tankereid, mis ei vasta kõikidele mereohutuse konventsioonide nõuetele.
- Eesti merealal on tuvastatud üle 600 laevavraki, millest hinnanguliselt 60 peetakse olulise keskkonnaohuga vrakiks nende mahutites oleva naftasaaduste koguse ja ohtlikkuse tõttu. Suur osa neist pärineb I ja II maailmasõjast.

TEGEVUSED

- ✓ Riiklike ja rahvusvaheliste õppuste raames on simuleeritud reostusstsenaariume, mis on näidanud, et reostustõrje valmisolek ja koordineerimine vajavad pidevat arendust.

- ✓ Käimas on rahvusvahelise AISRISK II projekti raames dünaamilise riskihindamise tööriista kohandamine Eesti oludele, mis võimaldab senisest täpsemalt jälgida ja hinnata reostusriskide dünaamikat. Samuti on planeeritud EcoSensitivity Tooli kasutamist stsenaariumipõhiste tagajärgede analüüsiks koostöös Tartu Ülikooli mereinstituudiga.

- ✓ Arendamisel on riiklik merereostuse tõrje kontseptsioon, mille raames määratakse kindlaks vastutusalad ja arendatakse koostöömehhanisme.

KÄITUMISJUHISED

Kui märkad õliga määrdunud linde, keskkonnareostust või selle ohtu, teavita sellest riigiinfo telefonil 1247. Samuti saab teated edastada e-postiga aadressil 1247@1247.ee.

Kui avastad või põhjustad merereostuse, siis teavita sellest esimesel võimalusel järgnevatele kontaktidele:

Lennu- ja merepääste koordinatsioonikeskus (JRCC Tallinn) +372 619 1224

Raadiosagedused:

- VHF-DSC 70 CH
- VHF 16 CH
- VHF 69 CH
- MF-DSC 2187,5 kHz
- 2182 kHz

Raadiokutsungid:

- Merevalvekeskuse kutsung (VHF 16 ja 69) TALLINN MEREVALVEKESKUS (inglise keeles: Tallinn RESCUE)

Ava kõik

Loe veel

Merereostustõrje plaan, Kaitsevägi avaneb uues vahekaardis

Veetranspordi reostusjuhtumite analüüs ja reostustõrje võimekuse hindamine aastatel 2012 – 2021

Viimane uuendus 20.11.2025

Plahvatus

Ohuhinnang: Inimohvritega suurekaliibrilise lahingmoona plahvatus on tõenäoline. Riigisiseselt on oht ebatõenäoline, kuid hinnates eeskätt Ukraina sõda ning selle kogemust, võib oht tulla väljastpoolt Eesti riiki. Tulevikus võib tekkida olukordi, kus üritatakse üle piiri tuua Ukrainas kasutatud lõhkematerjali ja seda kasutada kuritegelikul eesmärgil. Eelmise hindamisega võrreldes on ohu realiseerumise tõenäosus tõusnud ebatõenäoliselt tõenäolisele.

Lahingumoona leiud on peamiselt seotud II maailmasõja lahingutegevusega ja suurem arv väljakutseid on üldjuhul neljas maakonnas: Harjumaa, Ida-Virumaa, Saaremaa ja Tartumaa. Samas peab arvestama, et lõhkekeha leide võib ette tulla kogu Eesti territooriumil. Veel praegu leitakse Eesti territooriumilt suhteliselt suures koguses sõjaaegset lahingumoona. Kaeve- või põllutööd, aga ka looduslikud varingud võivad tuua päevavalgele ohtlikke esemeid. Samuti võib leida mahajäetud sõjaaegset ja tänapäevast lahingumoona, mille käitlemine võib tekitada plahvatusohtu. Ehitustegevus ja metsaraie suurendavad lahingumoonaga kokkupuutumise võimalust. Igal aastal teevad demineerijad kahjutuks suurel hulgal lõhkekehasid:

- 2020. aastal 9041;
- 2021. aastal 6930;
- 2022. aastal 14 985;
- 2023. aastal 10 840;
- 2024. aastal 6622.

Lõhkematerjali plahvatuste arv on Eestis võrreldes 1990. aastatega märkimisväärselt vähenenud, kuid samas mitte olematuks muutunud. Selle peamiseks põhjuseks on jätkuv lõhkematerjali ebaseaduslik käitlemine.

OHUD

- Internetist on võimalik kergesti saada infot lõhkematerjali valmistamiseks. Lisaks isevalmistatud lõhkematerjalile hangitakse seda ka leitud lahingumoonast.

- Seoses 2022. aastal alanud Venemaa agressioonisõjaga Ukrainas on suurenenud lõhkematerjali liikumine Euroopas ning oht sõjategevuse ekslikuks laienemiseks väljapoole riigipiiri.

- Aja jooksul võib lõhkematerjal muutuda ohtlikumaks, kuna vananedes muutuvad kaitsemehhanismid nõrgemaks, samas lõhkeaine ajas oma omadusi ei kaota ning võib muutuda veelgi tundlikumaks.

TEGEVUSED

Avalikkuse teavitamine ja kaasamine toimub Päästeameti kommunikatsiooni- ja ennetustegevuse, plaaniliste demineerimistööde, erinevate loovutamiskampaaniate, rändnäituste ja vabatahtlike kaasamise kaudu. Plahvatuse riske maandatakse demineerimistööde tegemisega ja inimeste teadlikkuse suurendamisega.

KÄITUMISJUHISED

Plahvatusohu korral:

- Teata ohust või leiust viivitamatult häirekeskusele telefonil 112.

- Ära puuduta ega liiguta plahvatusohtlikku eset, eemaldu sellest vähemalt 50 m kaugusele.

- Püsi mõne ehitise varjus ja eemaldu akendest.

- Täida ametlikke korraldusi ja ole valmis evakuatsiooniks.

Täpsemad juhised leiad Naiskodukaitse veebilehelt: **plahvatus avaneb uues vahekaardis**

Ava kõik

Loe veel
Abidemineerijad avaneb uues vahekaardis
Päästeala noorteringid avaneb uues vahekaardis
Plahvatusohutus avaneb uues vahekaardis
Plahvatusohutuse ja kemikaalide videoklipid

Viimane uuendus 20.11.2025

Hoonetulekahju

Ohuhinnang: Suure kannatanute arvuga põleng on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Hoonetulekahjudel võivad olla rängad tagajärjed nii inimeludele, varale kui ka ühiskonna toimimisele. Eriti ohtlikud on tulekahjud hoonetes, kus viibib palju inimesi, näiteks hooldekodudes, haiglates või kogunemishoonetes. Evakueerimist raskendab see, kui inimesed ei tunne hoone planeeringut või vajavad kõrvalist abi, näiteks füüsilise või vaimse puude tõttu. Kuigi sellistes asutustes on koolitatud personal, võib tule kiire levik ja paanika muuta väljumise keeruliseks. Kui väljapääsud on suitsu, leekide või varingute tõttu läbimatud, suureneb inimeste hukkumise risk. Suits ja mürgised gaasid on hoonetulekahjude puhul peamisteks surma põhjusteks.

Tööstushoonete ja ladude tulekahjude tagajärjel võib hävida ettevõtete kriitiline taristu ja tekkida ulatuslik varaline kahju. Kui põlevad kemikaalid või ohtlikud ained tiheasustusega piirkonnas, võib tekkida mürgine suits, mis ohustab suurt hulka inimesi ja võib nõuda ulatuslikku evakuatsiooni. Lisaks otsesele ohule eludele ja varale võib selline sündmus põhjustada pikaajalisi terviseriske ning vajada vee- ja õhukvaliteedi pidevat seiret. Kustutustööde käigus võib tekkida keskkonnareostus, näiteks reostunud kustutusvee ja mürgiste jäätmete näol, mis võivad levida ka väljapoole tulekahju piirkonda.

Viimastel aastatel on hoonetulekahjude arv vähenenud. Viimase viie aasta jooksul on ilmnenud langustrend ka vigastatute arvus, kuid hukkunute arv on püsinud suhteliselt stabiilsel tasemel. Tulekahjud eluhoonetes moodustavad suurema osa kõikidest hoonetulekahjudest. Kuigi hoonetulekahjude arv eluhoonetes on aastate jooksul langenud, tuleb siiski arvestada tulekahju

tekkimise suure tõenäosusega – 2024. aastal toimus ligikaudu 1,5 tulekahju päevas. Muu kasutusviisiga hoonetes toimus 2024. aastal keskmiselt 0,5 tulekahju päevas.

OHUD

- Tulekahjude arvu võib suurendada globaalne trend liitiumioonakudest põhjustatud tulekahjude arvu kasvu suunas, mis ei ole veel hinnanguliselt täiel määral Eestisse jõudnud. Liitiumioonakud on tuleohtlikud, eriti siis, kui need on kahjustatud, ülekoormatud või vale hoolduse tõttu vigastatud. Kui aku sisemuses tekib lühis või ülekuumenemine, võib see põhjustada termilise väljasuremise ehk aku ülekuumenemise ja plahvatuse. Selline olukord võib viia intensiivse tulekahjuni, kuna liitiumioonakud võivad põleda väga kuumalt ja isegi plahvatada.

- Aastatel 2017–2024 toimunud eluhoonete tulekahjude peamisteks tekkepõhjusteks olid elektripaigaldiste ja -seadmete rikked ning elektriseadmete hooletu kasutamine (26%), küttesüsteem (23%) ja suitsetamine (14%). Arvestatav osa tulekahjude põhjustest on inimtekkelised.

- 2024. aastal kontrolliti 3879 mitteeluhoonet (tootmis-, majutus-, ühiskondlik vms hoone), millest 69% juhtudest on tuvastatud tuleohutusalased puudused. Suurema osa neist moodustavad kogunemishooned: kaubandushooned, hoolekandeasutused, toitlustushooned, restoranid, teatrid, kinod, põhikoolid, ülikoolid ja muud teadusasutused, raamatukogud, klubid, jms. Vastavalt 2021–2024 tehtud tuleohutuse kontrollidele on peamised puudused seotud evakuatsioonivalgustuse (17%), tulekahjusignalisatsiooni (16%), tuletõkkesektsioonide terviklikkuse (13%), väljumis- ja evakuatsiooniteede (11%), teiste tuleohutuspaigaldiste (9-10%) ja tulekahju korral tegutsemisega (8%).

KÄITUMISJUHISED

Hoones puhkenud tulekahjust tuleb esimesel võimalusel teatada hädaabinumbril 112.

- Välju kohe põlevast hoonest.

- Kaitse end tule ja suitsu eest.

- Kui hoonest väljuda ei ole võimalik, anna endast märku.

- Aita teisi, aga ära sea enda elu ja tervist ohtu.

Juhised tulekahju korral tegutsemiseks leiad Päästeameti veebilehelt Kodu tuleohutuks: **hoonetulekahju avaneb uues vahekaardis**

Ava kõik

Loe veel

Päästeameti kodulehel asuvad erinevad juhised ja seadused, kust saab infot hoonete tuleohutusnõuete kohta:

Juhendid eraisikule avaneb uues vahekaardis
Juhendid projekteerijale ja ehitajale avaneb uues vahekaardis
Juhendid asutustele/ettevõttele avaneb uues vahekaardis
Kemikaaliseaduse § 32 juhendid avaneb uues vahekaardis

Kodu tuleohutuks, Päästeamet avaneb uues vahekaardis
Hoonetulekahjude statistika, Päästeamet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

Varingud

Ohuhinnang: Ulatuslikud kortermajade või kaevanduste varingud on ebatõenäolised. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

Varingute tekkimise põhjused võib tinglikult jagada järgmiselt:

- ✓ hoonete projekteerimisel või ehitamisel tehtud vead, ebaseaduslik ümberehitamine, ehitise väärkasutus, puudulik hooldus või amortiseerumine;

- loodusjõud, näiteks liigne lumi või erosiooni tõttu ära uhutud pinnas;
- allmaakaevandamise tagajärjel, juhul kui kaevanduskäikude ja -šahtide varisemisel/vajumisel tekivad pinnase deformatsioonid või sügavad varinguaugud, mille tulemusel tekivad maapinnal asuvatele hoonetele deformatsioonid.
- Aastatel 2015–2024 on Päästeameti andmetel toimunud 138 varingutega seotud väljakutset. Peamised varingud on toimunud hoonetes, mis on amortisatsiooni või ehitusvigade tõttu muutunud varisemisohtlikuks.

OHUD

Põhilised probleemid hoonetega:

- vundamendi vajumise tõttu tekkinud praod või kandekonstruktsioonide purunemised;
- hoone konstruktsioonide halb tehniline seisund ja lagunemine;
- paneelmajade rõdude halb tehniline seisund;
- ebaseaduslikud juurdeehitused või kandekonstruktsioonide eemaldamine;
- tulekahju ja liiklusõnnetuse tagajärjel ohtlikuks muutunud hooned.

TEGEVUSED

Keskkonnaametile teatatakse aastas keskmiselt 2–3 tekkinud kaevanduse varinguaugust. 2024. aasta alguseks oli teada 10 varinguauku, mis ootavad ohutuks muutmist ja korrastamist.

Maa- ja Ruumiameti geoportaalis asuva maardlate kaardirakenduse kaudu on võimalik tutvuda põlevkivi altkaevandatud alade, allmaakaevandamisel jäetud tervikute ja kaevanduste šurfide asukohtadega.

KÄITUMISJUHISED

Varinguohust annavad märku plahvatus, hoone konstruktsioonide vajumine, hoone seinte, lae või põranda kiire pragunemine ja purunemine. Kui sul ei õnnestu varisevast hoonest väljuda, siis:

- Säilita rahu.
- Kaitse hingamisteid tolmu eest.
- Võimaluse korral helista 112.
- Tee kõiki liigutusi rahulikult ja ettevaatlikult.
- Anna endast märku, kuid säästa seejuures jõudu.

Ava kõik
Loe veel
Märka ohtlikku ehitist! Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet avaneb uues vahekaardis

Viimane uuendus 20.11.2025

CBRN intsident

Ohuhinnang: keemilise, bioloogilise, radioloogilise või tuumamaterjali (CBRN: ingl k chemical, biological, radiological and nuclear) kuritahtlikust või terroristlikust kasutamisest põhjustatud sündmuse toimumise tõenäosus Eestis järgneva viie aasta jooksul on väike. Tehnoloogia areng ning droonide laiem kasutus võivad kaasa aidata rünnaku tõenäosuse kasvule pikemas perspektiivis, sest vajalik oskusteave ja vahendid on muutunud lihtsamini kättesaadavaks.

Nii terroristlikud rühmitused kui ka radikaliseerunud isikud on püüdnud korraldada EL-is suurte inimohvritega rünnakuid ning tekitada psühholoogilist ja majanduslikku survet ühiskonnale ja

poliitilistele otsustele. Terroriorganisatsioonid ei ole Euroopas seni rünnakute puhul CBRN-materjale kasutanud, kuid selleks on tehtud ettevalmistusi. Terrorirühmitustel on soov hankida keemilisi, bioloogilisi, radioloogilisi ja tuumamaterjale või -relvi ning nad püüavad arendada suutlikkust nende hankimiseks ja kasutamiseks. Välistada ei saa ka selliste radikaliseerunud üksikisikute korraldatavaid rünnakuid, kes on mõjutatud ükskõik millistest äärmuslikest ideoloogiatest.

Lisaks terroristlikele organisatsioonidele võib CBRN-materjalidega rünnakuid seostada ka vaenulike välisriikidega. CBRN-materjale on kasutatud ka sõjalistes konfliktikolletes sh Ukrainas rünnakute läbiviimisel. Sõjaliste konfliktide korral esineb alati tõenäosus, et massihävitusrelvad võivad sattuda ka terrori- või muude äärmusrühmituste kätte.

Eestis toimunud CBRN-sündmused on senini olnud seotud CBRN-materjalide salakaubaveo juhtumitega kriminaalse tulu saamise eesmärgil.

CBRN-materjalidega seotud juhtumid on harvaesinevad, kuid võivad olla väga raskete tagajärgedega. Lisaks otsestele mõjudele sündmuskohal võib intsident põhjustada ebakindlust ja paanikat ühiskonnas, valeinformatsiooni levimist massiteabevahendites ja sotsiaalmeedias ning kahjustada riigi mainet.

OHUD

- ✓ Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) Incident and Trafficking andmebaasi (ITDB) alusel on 2024. aasta seisuga registreeritud 147 sündmust, mis olid seotud kiirgusallika või tuumamaterjaliga seotud intsidentidega. Kiirgusallikatega seotud intsidentide esinemine ei ole ka Eesti kontekstis välistatud.

- ✓ Eestis on kiirgusallikate varguse oht hetkel väike ning kiirgusallikate hoiustamise asukohad rakendavad täiendavaid turvameetmeid.

- ✓ Eestis on suurõnnetuse ohuga ja ohtlikke ettevõtteid 2024. aasta seisuga kokku 68, milles käideldakse suuremas koguses ohtlikke kemikaale. Eestis on kemikaalide hoiustamiskohtade ründamise tõenäosus hetkel väike.

- ✓ On riike ja terrorirühmitusi, kes kasutavad bioloogia, sealhulgas mikrobioloogia ja geenitehnoloogia arengut, et luua massihävitusrelvi. Ka Eestis ei ole välistatud, et äärmuslikust ideoloogiast mõjutatud isikud kasutavad toksiine (näiteks ristiini) rünnaku läbiviimiseks.

Ava kõik

Loe veel

Aastaraamatud, Kaitsepolitseiamet avaneb uues vahekaardis

Siseturvalisuse arengukava 2020–2030, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis

Programm „Siseturvalisus 2024–2027“, Siseministeerium avaneb uues vahekaardis
Ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted, Päästeamet avaneb uues vahekaardis
2025 Factsheet (EN), IAEA Incident and Trafficking Database (ITDB) avaneb uues vahekaardis
Handbook to combat CBRN disinformation (EN), United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute (UNICRI)

Viimane uuendus 20.11.2025

Varem hinnatud riskid

Siit leiad riskid, mille tõenäosust hinnati viimati enne 2025. aastat.

Viimane uuendus 20.11.2025

Organiseeritud kuritegevus

Ohuhinnang (hinnatud 2024): Riigi julgeolekut ohustava organiseeritud kuritegevuse levik/laienemine on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

TEKKEPÕHJUSED

Organiseeritud kuritegevuse võrgustike tegevus väljendub eelkõige piiriüleses narko-, küber-, majandus- ja keskkonnakuritegude toimepanemises, samuti inimkaubanduses ning kuritegelike teenuste pakkumises ja terrorismi toetamises. Järjest enam siirdutakse valgekraelise kuritegevuse suunas

(näiteks pettused). Organiseeritud kuritegevuse võrgustikud on paindlikud, nad arenevad ja kohanevad, vältides samas õiguskaitseorganite huviorbiiti sattumist.

OHUD

- Kaks kolmandikku Euroopa raske ja organiseeritud kuritegevusega seotud kurjategijatest on regulaarselt seotud korruptiivsete tegevustega. Rohkem kui 80% kuritegelikest võrgustikest kasutab seaduslikke ettevõtlusstruktuure.

- Umbes 60% EL-is tegutsevatest kuritegelikest võrgustikest kasutab kuritegeliku tegevuse raames vägivalda. Vägivallakuritegude toimepanemine on Euroopas suurenenud.

- Ligikaudu 40% EL-is tegutsevatest kuritegelikest võrgustikest on seotud ebaseadusliku uimastikaubandusega, mis on jätkuvalt peamine sissetulekuallikas. Ka Eestis on organiseeritud kuritegevuse üheks peamiseks sissetulekuallikaks narkokaubandus.

- Hägustub piir küber- ja muu kuritegevuse vahel. Virtuaalset küberruumi kasutatakse ära nn klassikaliste kuritegude – pettuste, narkootikumide müügi jm – toimepanemiseks.

- Kuigi organiseeritud kuritegevus hoiab Eesti madalat profiili, siis jätkuvalt pannakse toime juhuslikke ja spontaanseid vägivallakuritegusid. Samuti teenitakse kriminaaltulu majanduskuritegevuse, inimkaubanduse ja varavastaste kuritegude toimepanemisega.

- Organiseeritud kuritegevuse tase on Eestis püsinud stabiilselt suhteliselt madalal. Tulevikuoht on rahvusvaheliste kuritegelike võrgustike võimalik laienemine Eestisse.

- Organiseeritud kuritegevuse klassikalised organisatsioonikultuurid on ka Eestis asendumas moodsate ja paindlikke juhtimisstiile arendavate kuritegelike ühendustega. Selle muutusega kaasneb oht, et kriminaalne tegevus muutub efektiivsemaks ja raskemini pärsitavaks, mis toob kaasa varalise kahju suurenemise.

- Organiseeritud kuritegevus tegutseb üha enam küberruumis. Sellega kaasneb oht, et üha enam langevad ohvriks vähem kaitstud ühiskonnarühmade esindajad, kelle digipädevus on keskmisest väiksem.

- Seoses sõjategevusega Ukrainas võivad relvad ja laskemoon jõuda ka Eesti kuritegelike grupeeringute kätte, mis võib ohustada ühiskonna turvalisust.

- Organiseeritud kuritegevuse suurim negatiivne mõju ühiskonnale tuleneb narkokaubandusest, mis on kuritegelike ühenduste suurimaks sissetulekuallikaks ja ohustab jätkuvalt rahvatervist.

- ✓ Kuna meie naabriks on kõrge organiseeritud kuritegevuse tasemega Venemaa, peame arvestama ka võimalike mõjudega idast. Venemaa Föderatsiooni eriteenistused kasutavad kurjategijad ja organiseeritud kuritegevust piiriülese luureinformatsiooni kogumiseks, sihtriigi õõnestamiseks ning vajalike eelduste olemasolul ka riigipöörde korraldamiseks.

Ava kõik
Loe veel
Aastaraamatud, Prokuratuur avaneb uues vahekaardis
Kuritegevuse vastu võitlemine (EN), Euroopa Ülemkogu avaneb uues vahekaardis
Organiseeritud kuritegevus (EN), Interpol

Viimane uuendus 20.11.2025

Transpordiõnnetus sõiduteel

Ohuhinnang (hinnatud 2024): Suurõnnetuse (kümme ja enam kannatanut) toimumine on vähe tõenäoline. Eelmise hindamisega võrreldes ei ole ohuhinnang muutunud.

2023. a toimus Eestis Liikluskindlustuse Fondi andmetel 34 314 liikluskindlustuse juhtumit, neist 1724 (1,5% enam kui eelmisel aastal) olid vigastatute või hukkunutega liiklusõnnetused. Kasvu taga võib näha eelkõige kergliikuritega toimunud liiklusõnnetuste lisandumist. Suurima õnnetuste arvuga paistab silma Harjumaa, sh Tallinna linn.

Suurte (kümme ja enam kannatanut) liiklusõnnetuste osakaal õnnetuste koguarvust on alla 0,01%. Aastatel 2017–2023 oli kokku kuus sellist õnnetust.

Statistika kohaselt on vigastatutega transpordiõnnetuste puhul 26% vigastatutest raskes seisundis ja vajab haiglaravi kauem kui 24 tundi. Ülejäänud viga saanud ei vaja pikemat ravi.

TEKKEPÕHJUSED JA OHUD

- **Inimlik faktor**, sh hooletus, ohutusreeglite eiramine või liiklusseaduse rikkumine;
- **tehnilised faktorid**, sh tehniliselt mittekorras transpordivahendi kasutamine või ettearvamatud tehnilised rikked;
- rasked või ootamatult muutunud **ilmaolud**, äärmuslike ilmastikunähtuste sagenemine;
- läbisõidu jätkuv kasv;
- **isesõitvate autode ilmumine liiklusesse** (navigatsioonisüsteemide riketest põhjustatud sündmused);
- **tarku transpordisüsteeme (ITS)** saab tulevikus ära kasutada küberrünnakute tegemiseks või neid endid rünnata.

HALVIM STSENAARIUM

Kahe liinibussi suurel kiirusel kokkupõrge, mis toob eelduslikult kaasa enim vigastatuid ja hukkunuid.

KÄITUMISJUHISED

Kui satud ise õnnetusse või näed toimumas õnnetust, milles on kannatanuid, anna sellest viivitamatult teada hädaabinumbril 112. Ütle võimalikult rahulikult, mis on juhtunud, mida sa näed, kus õnnetus toimus ning vasta kõigile päästekorraldaja esitatud küsimustele.

Põhjalikud juhised liiklusõnnetuse korral tegutsemiseks leiad Päästeameti veebilehelt: **transpordiavarii**.

Ava kõik

Loe veel

Eesti liiklusõnnetuste statistika, Transpordiamet

Viimane uuendus 20.11.2025

Laevaõnnetus

Ohuhinnang*: paljude kannatanutega või märkimisväärse keskkonnakahjuga laevaõnnetus Eesti vetes on vähe tõenäoline. Võrreldes eelmise hindamisega on ohuhinnangut tõstetud ebatõenäolisest vähe tõenäoliseks.

2025. aastal ei antud ohuhinnangut laevaõnnetusele, kuid hinnati eraldi ulatusliku merepäästesündmuse ja ulatusliku merereostuse tõenäosust

Õnnetuste põhjuseks on üldjuhul **inimlik eksimus**. Viimastel aastatel on hätta sattunute arv kasvutrendis, kuid selle põhjuseks on eelkõige väikelaevade arvu kasv. 2023. aastal toimus Eesti vetes viisteist ametlikult registreeritud ohtlikku olukorda (10) või õnnetusjuhtumit (5) ning kokku registreeriti 29 intsidenti. Neist märkimisväärsemad olid kahe laeva, R/L Elina ja R/L Baltic Queen ohtlik lähenemine; R/L Amalie kreeni kaldumine, mistõttu tuli reisijad evakueerida, ning R/L Regula kokkupõrge kaiga.

TEKKEPÕHJUSED JA OHUD

- Ligi 90% laevaõnnetustest **juhtub inimliku eksimuse tõttu**: navigeerimisviga, valearvestus, äkilised manöövrid, ohtude puudulik või vale hindamine, tähelepanematus või tähelepanu hajumine, valesti mõistmine, arusaamatus jms.
- **Tehnoloogilised põhjused:** masina, süsteemide või seadmete rike, kerekahjustused.
- **Keerulised ilmaolud.**

OHTU SUURENDAVAD

- **tihe ja ristuv laevaliiklus** ja väikelaevade **liikluse kasv;**
- veeldatud **maagaasi (LNG) vedude kasv;**
- **meretuuleparkide alade laienemine;**
- **suundumused merendustehnoloogias,** sh uudsete, vähe läbiproovitud laevade juhtimis- ja

- navigatsioonivahendite kasutamine kitsastel ja tiheda liiklusega sõiduradadel;
- **Venemaa Föderatsiooni tegevus;**
- **tuvastamata veesõidukite liikumine** (AIS saatja väljalülitamine, GPS manipulatsioonid jms).
- **Reostuse ohtu suurendavad** punkerdamised majanduslikult kasulikumates, kuid tuultele rohkem avatud piirkondades, samuti aastakümnete jooksul uppunud laevavrakkidelt lekkiv kütus (hinnanguliselt on Eesti vetes 57 keskkonnaohtlikku vrakki).

HALVIM STSENAARIUM

Reisilaeva ja naftatankeri kokkupõrge Eesti päästepiirkonnas.

KÄITUMISJUHISED

Kui satud ise õnnetusse või näed toimumas õnnetust, milles on kannatanuid, anna sellest viivitamatult teada Politsei- ja Piirivalveameti lennu- ja merepääste koordinatsioonkeskuse (JRCC Tallinn) telefonil 619 1224 või hädaabinumbril 112. Ütle võimalikult rahulikult, mis on juhtunud, mida sa näed, kus õnnetus toimus ning vasta kõigile päästekorraldaja esitatud küsimustele.

- Tutvu reisi alguses laeva kogunemiskohtade ja päästevarustuse asukohtadega.
- Hädaolukorras järgi laevapersonali ja ametkondade juhiseid.
- Kui antakse suunis liikuda lähimasse kogunemispunkti, liigu sinna.
- Püsi veesõiduki pardal nii kaua kui võimalik, väldi vette sattumist.
- Võta kaasa võimaluse korral ainult esmavajalikud asjad:
    - dokumendid ja telefon;
    - igapäevased ravimid, mida kasutad;
    - pane selga soojad riided.

Sündmuspaigal viibides säilita rahu ning järgi ametiisikute ja päästekorraldajate juhiseid.

Ava kõik

Loe veel

Laevaõnnetuste statistika, Transpordiamet avaneb uues vahekaardis

Mereõnnetuste aastaülevaade (EN), Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) avaneb uues vahekaardis

Läänemere merekeskkonna kaitse komisjoni Helcom ülevaated avaneb uues vahekaardis

Parvlaev M/S Estonia veebileht, Ohutusjuurdluse Keskus

Viimane uuendus 20.11.2025